

0 coală excepțională pagina 2 ✓ de eseuri la emisiunea EXPOZIȚIA GENERALĂ BUCUREȘTI 1906

Coala este probabil unică și este surprinzător
faptul că a fost păstrată

Poște militare străine
în România (sec. XX)

pagina 6-13 ✓

Poșta locală feroviară
Kustendje-Czernawoda

pagina 14-18 ✓

Întreguri poștale
de serviciu

pagina 19-20 ✓

Poșta română
în Transnistria, 1941-1944

pagina 28-31 ✓

Apollo 11 - 40 de ani de
la primul pas pe Lună

pagina 32-38 ✓

Invitație la o
temă gustoasă

pagina 45-46 ✓

inEDITORIAL

Din paginile filateliei comuniste

M-a costat șapte lei. Am cumpărat-o de la un anticar. Este Catalogul expoziției filatelice naționale Ziua Mărcii Poștale Românești din 1987. Eveniment ce a avut loc în perioada 14-21 noiembrie '87 la Muzeul de Artă. Nu este o broșură, așa cum se obișnuiește în zilele noastre. Este o carte în toată regula, cu peste 300 de pagini. Catalogul celui mai important eveniment filatelic din acel an a fost realizat de Asociația Filateliștilor din RSR, Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor împreună cu Filiala AFR București.

De ce țin să vorbesc despre acest catalog?

continuare în pag. 1

HUNFILA 2009

romfilatelia

o lume într-un timbru

**Descoperă lumea
din jurul tău !**

Pentru comenzi, vă rugăm să vă
adresați societății specializate în
comerțul filatelic, **Romfilatelia**.

Adresa:

Str. Fabrica de Chibrituri nr. 28,
050183, București 5, ROMÂNIA

Tel: + 40 21 336 93 91

+ 40 21 336 93 92

Fax: + 40 21 337 24 48

E-mail: office@romfilatelia.ro

To place your orders, please contact
Romfilatelia, the specialized
company in philatelic trade.

Address:

28 Fabrica de Chibrituri Street,
050183, Bucharest 5, ROMANIA

Tel.: + 40 21 336 93 91

+ 40 21 336 93 92

Fax: + 40 21 337 24 48

E-mail: office@romfilatelia.ro

Cuvântul editorului

Publisher's corner

Acordând o atenție specială, în această primăvară, exponatelor prezentate la expoziții naționale sau internaționale sub patronaj FIP/FEPA constat: trafic de influență; întoarcerea la practici dinaintea anilor 1990, când se creștea nivelul distincțiilor acordate pe motiv că un expozant sau altul *ne-a ajutat* în organizarea expoziției; creșterea nivelului distincțiilor pentru ca exponatele respective să fie comercializate ulterior la un preț mai bun ori măcar pentru ca expozantul sa-și compună în mod nemeritat un CV filatelic *gonflat* în vederea obținerii unei sinecurii în

staff-ul filatelic național sau chiar în sistemul bugetar al urbei în care viețuiește.

Toate au un numitor comun - inversarea scărilor valorilor, un fenomen periculos pentru perenitatea competiției.

Dar iată și un exemplu proaspăt: un expozant distins cu Vermeil - 83 puncte la EFIRO 2008, primește apoi, la BULGARIA 2009, Bronz-Argint - 68 puncte. Ce spune aceasta? Când și unde s-a greșit?

Iată câteva întrebări care așteaptă un răspuns. Cine ni-l dă?

Să auzim numai de bine

Granting a special attention, this spring, to the exhibits displayed at national or international exhibitions under the FIP/FEPA patronage I find: the use of influence; the return to the practices employed before 1990, when the level of the offered distinctions was risen because one exhibitor *helped* in exhibition organization; the artificial rising of the distinctions for the prospective merchandising at a higher price of the respective exhibit or at least for the exhibitor in order to get, without deserve, a profitable phi-

latelic CV, helpful for a sinecure in the national philatelic staff or even in the budgetary system of the town he lives.

In all there is a common ground: the inversion of the values scale, a dangerous phenomenon for the persistence of the competition.

But let's see a recent example: an exhibit awarded with Vermeil - 83 points to EFIRO 2008 - receives then, to BULGARIA 2009, Silver Bronze - 68 points. What does it mean? When and where the mistake is made?

There are some questions waiting for an answer. Who will give it to us?

All the best!

inEDITORIAL - Din paginile filateliei comuniste

urmare de pe coperta 1

Simplu! Face parte din istoria filateliei românești.

Lucrarea, ca mai toate din Epoca de Aur, este prefațată de un text cu iz de propagandă comunistă. Autorul textului a pomenit despre înfăptuirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate cu precizarea că *în țara noastră Conferința Națională a partidului creează cadrul optim pentru ca marca poștală românească să pună în valoare mărețele realizări ale Epocii Nicolae Ceaușescu*. Dar nu vreau să fac politică și nici nu am de gând să provoc nostalgii vreunui cititor.

Fiește, și acest catalog e plin cu comisii și comitete - de organizare, de onoare sau de triere -, compuse în majoritatea lor din oameni *no name*.

La lista exponatelor apar titluri stranii, care pe unii îi fac să zăbescă pe alții să-și aducă aminte de *beneficiile* acelor timpuri. Iată, câteva titluri de exponate tipice acelor vremuri: *Economia României la început de Republică, Industrializarea socialistă sau Anii construcției socialiste*.

Am spus mai sus că publicația este o bucăică din istoria filateliei românești. Trecând de paginile dedicate propagandei politice cartea este o adevărată comoară. Catalogul conține lista întregurilor poștale românești din perioada 1870-1987, catalogul plicurilor cu marcă fixă emise între 1931-1986 realizat de Gheorghe TUDOR și Viorica PAIUL, lista plicurilor cu mărci fixe figurative reeditate, un capitol se ocupă de clasificarea mărcilor fixe de pe întregurile poștale românești (1931-1987) -

autori Gheorghe TUDOR, Viorica PAIUL și Mihail POPOVICI.

Cataloagele expozițiilor din ultimii ani sunt și ele pline de liste. Dar aceste liste nu vorbesc despre plicuri sau întreguri poștale, ci conțin numele unor indivizi care prea puține lucruri știu despre timbre. Cel mult că ele se ling și se lipesc pe scrisoare. Conțin cincișase prefațe, texte fără cap și coadă, pozele din tinerețe ale membrilor din comisii și comitete și, eventual, articolașe stângace ale unor pseudo filателиști. Dar, din cataloagele noastre lipsesc cu desăvârșire lucrări serioase, bine documentate și elaborate de filателиști avizați.

În fine... Nu putem compara epoca comunistă cu era micilor sfârșării. În urmă cu două-trei decenii se mai făcea și treabă în/cu filatelia, acum... doar averi.

O coală excepțională de eseuri la emisiunea EXPOZIȚIA GENERALĂ BUCUREȘTI 1906

Paul POPESCU

Emisiunea litografiată *Expoziția Generală București 1906*, aflată în circulație în perioada 29 - 31 octombrie 1906 a fost tipărită în coli de 50 de timbre, pe hârtie cretată, fără filigran [1].

Emisiunea cuprinde 11 valori cu 7 imagini diferite.

Valorile 5, 10 bani, 1 L 50 b, 2 L 50 b, 3 lei au fost tipărite la Tipografia ALBERT BAER București, iar celelalte valori - 15, 25, 30, 40, 50 și 75 de bani - au fost tipărite la Fabrica de Timbre din București.

Tipărirea acestei emisii a întâmpinat câteva dificultăți. Prima zi de punere în circulație a fost pe 16/29 octombrie 1906 [2]. Mărcile acestei emisii au fost re-trase din circulație pe 19 octombrie/1 noiembrie 1906, dar au fost cumpărate la valoarea lor facială până la data de 1/14 noiembrie 1906.

Se cunosc eseuri din această emisiune la aproape toate valorile [3]. În [4] se prezintă mai multe eseuri pe hârtie albă din diferite valori (colecția Chris TREVERS, Australia). Cele mai mari unități ilustrate pe acest *site* sunt pentru valorile mici de 50, 75 bani, în bloc de patru. Singurele relevante sunt cele referitoare la valorile în Lei. Sunt blocuri mult mai mari în colecția Elek.

Noi am prezentat spre expertiză Dlui Cristian SCĂICEANU, Director Adjunct al Muzeului Național Filatelic din București, o foaie de eseuri din această emisiune, care are următoarele caracteristici [5]:

- piesa prezentată constă dintr-o coală de hârtie negumată, cretată, cu dimensiunile de 51x33 cm;

- pe această coală sunt imprimate 42 de valori (6 rânduri și 7 coloane) din valoarea de 2 L 50 b și același număr (același grupaj) din valoarea de 1 L 50 b ale emi-

siiunii *Romania - 1906 - Expoziția Generală București* Mi #205-6 (Fig.1, a se vedea coperta 1);

- coala este nedantelată;
- culorile cadrului sunt galben și brun pentru valoarea de 2 L 50 b și roșu-violet cu negru pentru valoarea de 1 L 50 b;
- cadrul mărcilor este imprimat prin litografiere.

După analiza piesei prezentate, expertul a ajuns la concluzia că este o **probă intermediară**, în procesul de tipărire al celor două mărci. Comparând piesa prezentată cu colile martor deținute de Muzeul Național Filatelic, provenite din vechiul Conservator Poștal al României, Dl. Cristian SCĂICEANU [5] constată o particularitate de desen interesantă, constând într-o liniuță care leagă cartușul cuvântului POSTA cu cartușul decorativ din dreapta sa.

La toate timbrele din *proba intermediară* se menține această particularitate de desen (Fig. 2), pe când la mărcile emise nu se re-

găsește decât o singură dată în coala de 50 bucăți și anume la poziția 48 pentru valoarea de 2 L 50 b (Fig. 3) galben-brun și la poziția 5 pentru valoarea de 1 L 50 b roșu-violet (Fig. 4).

Această coală de *probă intermediară* este excepțională deoarece conține, pe aceeași foaie de hârtie, un număr de 84 de timbre din două valori - 1 L 50 b și 2 L 50 b - număr care nu corespunde tirajului final de 50 de timbre pe coală. La unele emisiuni postclasice (1872-1903) și moderne (1903-1909) românești au existat probe intermediare, diferind de cele definitive prin numărul și tipurile de subiecte.

Coala este probabil unică (până la eventuala descoperire a alteia) și este surprinzător faptul că a fost păstrată. De obicei aceste forme intermediare de eseuri de desen sau de culoare erau distruse. Din fericire, pentru colecționari ca mine, acest lucru nu s-a întâmplat.

Paul POPESCU, născut la 24 decembrie 1936 în Ploiești, România, licențiat al Facultății de Biologie București (1960), doctor în științe naturale (genetică) al Universității din Paris XI Orsay. Preocupări filatelice: România 1859-1947.

Contact: paul.popescu@jouy.inra.fr sau paul.popescu@wanadoo.fr

An exceptional sheet of essays from the issue GENERAL EXPOSITION BUCHAREST 1906

Paul POPESCU

The lithographed issue *General exposition Bucharest 1906*, circulated during 29-31 October 1906, were printed in sheets of 50 stamps, on glossy paper, without watermark [1].

The values of 5, 10 bani, 1 L 50 b, 2 L 50 b, 3 lei were printed at the typography ALBERT BAER Bucharest Romania, and the other values - 15, 25, 30, 40, 50 and 75 bani - were printed at the Stamps Factory Bucharest, Romania.

There were some difficulties with the printing of this issue. The first day of circulation was 16/29 October 1906 [2]. The stamps of this issue were withdrawn on 19 October/1 November 1906, but they were bought at their facial value until 1/14 November 1906.

Essays of almost all values of this issue are known [3]. In [4] are presented more essays on white paper of different values (collection Chris TREVERS, Australia). The most important units illustrated on this site are the units for the small values of 50, 75 bani, in blocks of 4.

The only relevant units are re-

ferring to the values in Lei. There are blocks much bigger in the Elek collection.

We presented for expertise to Mr. Cristian SCĂICEANU, Deputy Director of The National Philatelic Museum from Bucharest, a sheet of essays from this issue, having the following characteristics [5]:

- The item consist in a sheet of glossy paper, without gum, of 51x33 cm

- On this sheet there are printed 42 items (6 lines and 7 columns) of 2 L 50 b and the same number of stamps (same grouping) of 1 L 50 b of the issue *Romania - 1906 - General Exposition Bucharest* Mi#205-6 (Fig.1, see the cover 1).

- The sheet is imperforated.
- The colours of the frame are: yellow and brown for the value of 2 L 50 b and violet - red and black for the value of 1 L 50 b.

- The frame of the stamps is lithographed.

Following the analysis of the presented item, the expert concluded that it is an **intermediary proof**, during the printing process of the two stamps. By comparing the presented item with

the test-sheets held by the National Philatelic Museum, originating from the former Romanian Postal Conservatory, Mr. Cristian SCĂICEANU [5] stated a particular and interesting design feature, which consists of a small line which unites the cassette (cartouche) of the word POSTA with the decorative cassette (cartouche) situated on its right.

This particular feature of the design is visible on all the stamps from the *intermediary proof* (Fig. 2), while the issued stamps have this particular aspect only once on the sheet of 50 stamps, namely at the position 48 for the value of 2 L 50 b (Fig. 3) yellow-brown, and at the position 5 for the value of 1 L 50 b (Fig. 4) red-violet.

This *intermediary proof* is an exceptional one because it contains, on the same sheet of paper, a number of 84 stamps of two values - 1 L 50 b and 2 L 50 b - number which does not corresponds to the final printing of 50 stamps on the sheet. Intermediary proof have been printed, different from some final postclassical (1872-1903) and modern (1903-1909) Romanian issues by the number and the type of pattern.

The sheet is probably unique, since another one will be found, and it is surprising that it was conserved. Usually, these intermediary forms of design or colour essays were destroyed. Fortunately, for the collectors like me, it didn't happen.

Paul POPESCU is born on December 24th, 1936 Ploiești, Romania, graduated of the University of Bucharest, Faculty of Biology (1960), PhD (Docteur es Sciences) in Sciences Naturelles (Genetics) of the University Paris XI Orsay. Philatelic interest: Romania 1859-1947
Contact:

paul.popescu@jouy.inra.fr or
paul.popescu@wanadoo.fr

Fig. 3

Une feuille d'essais exceptionnelle de l'émission EXPOSITION GÉNÉRALE BUCAREST 1906

Paul POPESCU

L'émission lithographiée *Exposition Générale Bucarest 1906*, qui a circulé dans la période 29-31 octobre 1906, a été imprimée en feuilles de 50 timbres, sur papier glacé, sans filigrane [1].

L'émission comprend 11 valeurs avec 7 images différentes.

Les valeurs 5, 10 bani, 1 L 50 b, 2 L 50 b, 3 lei, ont été imprimées à la typographie ALBERT BAER Bucarest, et les autres valeurs - 15, 25, 30, 40, 50, et 75 bani - ont été imprimées à la Fabrique des Timbres de Bucarest.

Il y a eu quelques difficultés pour l'impression de cette émission. Le premier jour de mise en

circulation a été le 16/29 octobre 1906 [2]. Les timbres de cette émission ont été retirés de la circulation le 19 octobre/1 novembre 1906, mais ils ont été achetés à leur valeur faciale jusqu'au 1/14 novembre 1906.

Des essais pour presque toutes les valeurs de cette émission sont connus [3]. Dans [4] sont présentés plusieurs essais des valeurs différentes, sur papier blanc (collection Chris TREVERS, Australie). Les plus grandes unités illustrées sur ce site sont celles pour les petites valeurs de 50, 75 bani, en bloc de 4. Les seules pièces à relever sont celles qui concernent les valeurs en Lei. Il y a des blocs beaucoup plus grands

dans la collection Elek.

Nous avons présenté pour une expertise à Monsieur Cristian SCĂICEANU, Directeur Adjoint du Musée National Philatélique de Bucarest, une feuille d'essais de cette émission, avec les caractéristiques suivantes [5]:

- La pièce consiste d'une feuille en papier glacé, sans gomme, avec les dimensions 51x33 cm;

- Sur cette feuille sont imprimées 42 valeurs (6 lignes et 7 colonnes), pour la valeur de 2 L 50 b et le même nombre (le même groupage) pour la valeur de 1 L 50 b de l'émission Roumanie - 1906 - *Exposition Générale Bucarest* Mi#205-6 (Fig.1, voir la couverture 1);

- La feuille est non dentelée;

- Les couleurs du cadre sont: jaune et brun pour la valeur de 2 L 50 b et rouge-violet et noir pour la valeur de 1 L 50 b;

- Le cadre des timbres est lithographié.

Après l'analyse de la pièce présentée, l'expert a conclu qu'il s'agit d'une **épreuve intermédiaire** pendant le processus de d'impression des deux timbres-poste. En comparant la pièce présentée avec les feuilles témoin détenues par le Musée National Philatélique, provenant de l'ancien Conservateur Postal de Roumanie, M. Cristian Scăiceanu [5] constate une particularité du dessin intéressante qui consiste en une petite ligne qui unit le cartouche du mot POSTA avec le cartouche décoratif situé à sa droite.

Cette particularité du dessin est maintenue sur tous les timbres de l'**épreuve intermédiaire** (Fig. 2), tandis que pour les timbres émis on la retrouve seulement une seule fois sur la feuille de 50 timbres, notamment sur la position 48 pour la valeur de 2 L 50 b (Fig. 3) jaune-brun et la position 5 pour la valeur de 1 L 50 rouge-violet (Fig. 4).

Cette feuille d'essais est exceptionnelle parce qu'elle contienne, sur la même feuille de papier, un nombre de 84 timbres ayant deux valeurs différentes - 1 L 50 b et

2 L 50 b - nombre qui ne correspond pas au tirage final de 50 timbres par feuille. Il y a eu des *épreuves intermédiaires* pour quelques émissions postclassiques (1872-1903) et modernes (1903-1909) de Roumanie qui différaient de celles définitives par le nombre et les types de dessins.

La feuille est probablement

unique, jusqu' à une éventuelle découverte d'une autre, et le fait qu'elle a été conservé est surprenant. D'habitude, ces formes intermédiaires d'essais de dessin ou de couleurs étaient détruites. Heureusement, pour des collectionneurs comme moi, ce n'était pas le cas.

Paul POPESCU, né le 24 décembre 1936 à Ploiești, Roumanie, diplômé de l'Université de Bucarest, Faculté de Biologie Bucarest (1960), Docteurs es Sciences Naturelles (génétique) de l'Université Paris XI Orsay. Directeur de Recherches à l'INSTITUT NATIONAL de RECHERCHE AGRONOMIQUE (INRA). Intérêt philatélique: Roumanie 1859-1947.

Contact: paul.popescu@jouy.inra.fr ou paul.popescu@wanadoo.fr

Bibliografie/Bibliography/ Bibliographie:

- [1] SPINEANU, Corneliu - Catalogul mărcilor poștale românești '84, vol 1, Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor, 200 pag.
- [2] MARINESCU, Călin - Emisiuni poștale jubiliare și Expoziția Generală 1906, Filatelia, 7-8, 2005, 10-13
- [3] COHEN, Eduardo - Contributions à l'étude des essais des timbre-poste de Roumanie, Lisbonne, 1945
- [4] BLUCKERT, Mats - Romanian essays and proofs, web site address: <http://www.romaniastamps.com/essays>
- [5] SCĂICEANU, Cristian - Raport de expertiză nr. 3/octombrie 2007

23 august 1595 - Bătălia de la Călugăreni

Bătălia de la Călugăreni, 23 august 1595, a fost unul dintre cele mai importante evenimente din istoria militară a poporului român. La Călugăreni, oastea condusă de Mihai Viteazul a obținut o victorie asupra oștilor otomane invadatoare conduse de Sinan Pașa.

Raportul de forțe era net favorabil oastei otomane. Într-un raport al ambasadorului Spaniei, era scris: *...dintr-o parte au intrat în luptă 20.000 de oameni ai marelui vizir, de cealaltă parte cei 10.000 de mobilizați din partea Valahiei, mulți mai puțini comparativ cu puterea turcă.*

În fapt, așa cum precizează aceeași sursă, cei 20.000 de militari reprezentau doar avangarda turcească. Alte izvoare apreciază efectivele otomane la 70.000-180.000 de oameni. În ceea ce privește efectivele oastei românești, se poate aprecia că Mihai Viteazul a avut sub comanda sa cel mult 16.000 de militari și de un parc de artilerie de 12 tunuri mari de câmp. Acest raport de forțe net defavorabil românilor explică alegerea făcută de voievod pentru terenul de la sud de Călugăreni, care era împădurit, mlăștinos, străbătut de râul Neajlov. În acest spațiu, superioritatea numerică a turcilor nu a putut fi valorificată, configurația terenului impunând

atacul în valuri, fără a fi cu puțință desfășurarea largă pe flancuri.

Bătălia s-a petrecut în dimineața zilei de 23 august 1595 și s-a caracterizat prin atacuri de tatonare ale celor doi adversari. În zori, cavaleria română a atacat prin surprindere cavaleria otomană din fața Călugărenilor. Mihai și-a constituit dispozitivul de luptă din 10.000 de oșteni pe două linii, cu zece tunuri, pe malul nordic al râului. Rezerva de 6.000 de oameni aflați sub comanda lui Albert Király, în rândurile căreia se aflau și oștenii secui trimiși în ajutor de principele Ardealului, a fost amplasată la distanță destul de

mare, la nord-vest de Călugăreni. Această amplasare a rezervelor urmărea să facă față unui eventual atac otoman care s-ar fi produs dinspre Singureni.

Un număr de 7.000 de otomani au căzut pe câmpul de luptă, iar tunurile acestora și un steag verde al profetului au căzut în mâinile românilor. Prin victoria obținută la Călugăreni, Mihai reușise să atingă principalele obiective: a provocat pierderi importante dușmanului, l-a demoralizat și întârziat avansarea turcilor, a câștigat timpul necesar pentru concentrarea forțelor antiotomane. (Ik)

Poște militare străine în România (sec. XX) - partea a III - a

Dan-Simion GRECU

A.7) Militari Francezi în România (1916-1918, 1918-1920)

A) În prima fază a războiului, prezența franceză s-a materializat în ajutorul militar și logistic oferit de Misiunea Militară Franceză în România, condusă de gen. Berthelot. Acesta, însoțit de un nucleu de ofițeri francezi, sosește, după un lung drum prin Suedia și Rusia, în stația Periş la 3/16 octombrie 1916, fiind întâmpinat de I.I.C. Brătianu. Ulterior, Misiunea Militară Franceză va ajunge la un număr de 598 oameni, fiindu-i atașate și alte organisme: o Misiune Aeronautică cu 325 militari, o Misiune Navală cu 42 militari, o Misiune Medicală cu 260 de persoane, ceea ce aduce totalul prezenței franceze în România la 1226 persoane⁷. Având o contribuție esențială la reorganizarea, instruirea și dotarea Armatei române în anul 1917, Misiunile militare franceze vor fi nevoite să părăsească România în martie 1918, urmare a noilor realități militare de pe frontul românesc.

Correspondența era expediată de către membrii Misiunilor pe două căi principale:

- prin Poșta civilă română, așa cum este cazul cvasi-totalității corespondențelor expediate din septembrie 1916 și până prin martie 1917, mai rar ulterior.

Ele au toate caracteristicile corespondențelor externe, tranzitând Rusia și Scandinavia, vezi Fig. 17. Uneori, corespondențele expediate prin poșta civilă poartă ștampilele administrative ale Misiunilor (Fig. 18);

- prin curierul militar francez, aparținând Biroului 2 al Statului Major al Armatei Franceze, ce făcea legătura bisăptămânal (utilizând aceeași rută dificilă a nordului înghețat, prin Murmansk) între Paris și misiunile franceze din România și Rusia⁸. În acest caz, corespondențele poartă obligato-

riu ștampile administrative ale Misiunilor (din care sunt cunoscute mai multe tipuri), ce aveau rolul de a confirma statutul de corespondență militară, dar și de a atesta cenzura la nivelul Misiunilor. Vezi exemple în Fig. 19-20.

B) Francezii vor reveni în teritoriile românești la sfârșitul anului 1918, de data aceasta organizați în două mari Armate⁹:

- Armata Franceză de Orient (redenumită apoi Armata de Un-

garia) care, subordonând Diviziile 11 și 17 Infanterie Colonială și o brigadă de cavalerie, va ocupa cu trupe-tampon Banatul și orașul Arad, organizând zone neutre (cu excluderea oricăror alte trupe decât cele franceze), pentru a preveni orice incidente între unguri și români sau sârbi, ori între români și sârbi, într-o zonă (Banatul) în egală măsură revendicată de ambele țări¹⁰.

- Armata de Dunăre ►►►

Fig. 17: Carte poștală ilustrată (vedere din Iași) expediată din aceeași localitate la 23 ianuarie 1917 de către locotenentul René Berthelot (instructor de grenadierei în cadrul Misiunii Militare, fără legătură de rudenie cu generalul). Cenzurat la Iași în 28 ianuarie, cartare IAȘI la 29 ianuarie, tranzit PETROGRAD în 30 ianuarie/12 februarie 1917 (cu cenzura rusă confirmată de ștampilele numerale).

Fig. 17: Picture postcard (view from Iași) sent from the same town on the 23rd of January by the lieutenant René Berthelot (instructor for grenadiers at the Military Mission, without any relation with the general's name). Censorship at Iași on 28th of January, departure IAȘI January 29th, transit PETROGRAD January 30th/February 12th, 1917 (with the Russian censorship confirmed by the numeral postmarks).

⁷ O monografie cuprinzătoare (1120 pagini) la Jean-Noel Grandhomme - Le Général Berthelot et l'action de la France en Roumanie et en Russie Méridionale (1916-1918), Bois de Vincennes, 1999.

⁸ Vezi: Michael Bourlet - 1918. Un ofițer al Biroului 2 în misiune în România, Revista de Istorie Militară nr.3-4(95-96) / 2006, pag.48-53.

⁹ O sinteză a poștei militare franceze în România: Valeriu Neaga - Poșta militară franceză pe teritoriul României în timpul Primului Război Mondial, Curierul Filatelic nr. 96, pag. 14-17 și nr. 97 / 1998, p.19-21. Vezi și articolul dlui Cristian Scăiceanu cu titlu similar din Colecționarul, nr.4/1997, p.6-7.

(comandată de gen. Berthelot) care, venind din Bulgaria, trece Dunărea în noiembrie 1918 cu grosul diviziilor 16 Infanterie Colonială și 30 Infanterie și elemente din diviziile 76 și 156 Infanterie, alungă sau dezarmează ultimele trupe germane ale lui Mackensen și își stabilește garnizoane în România (mai ales București și Basarabia) și Dobrogea (Constanța și Cadrilater, supervizând evacuarea zonei de către bulgari). De aici participă, între lunile decembrie 1918 - aprilie 1919, la intervenția Aliatilor contra bolșevicilor peste Nistru (de la Odesa până la Kerson și Sevastopol) cu diviziile 30 și 156 Infanterie. În mai 1919 se retrage, adoptând poziții defensive în Basarabia, de-a lungul Nistrului (alături de trupe elene și poloneze), între aripa dreaptă a Corpului 5 Armată Român și Marea Neagră. În iunie 1919, trupele franceze și elene sunt înlocuite pe Nistru de trupe românești, cele două divizii franceze regрупându-se în iulie 1917 prin România spre Bulgaria, unde vor fi demobilizate.

Oficiile poștale militare franceze au folosit ștampile rotunde cu textul TRESOR ET POSTES (și ENTREPOT pentru oficiile centralizatoare), vezi Fig. 21; în principiu, ele aveau două funcții diferite:

- de oficii poștale de etapă, staționare, fixe, în localități. Majoritatea ștampilelor acestora sunt (pentru locul și perioada la care ne raportăm) fără număr, datorită faptului că sunt nou-înființate. Noile ștampile cu număr au început să fie distribuite la Armata Dunării doar din toamna anului 1919 (așa cum sunt cele ale Sectorului Poștal 526A sau 526B);

- de oficii poștale arondate marilor unități (divizii); acestea au, în general, ștampile cu număr, pe care le folosesc din anii trecuți în continuare.

Poșta militară franceză folosea sistemul de recomandare, având etichete speciale în acest

Fig. 18: Carte poștală ilustrată (vedere din Botoșani) expediată la 17 august 1917 din aceeași localitate, prin Poșta civilă română, de către un militar al Misiunii Aeronautice. Cartare BOTOȘANI în aceeași zi, tranzit Iași la 20 august (cu cenzura atestată de două ștampile de culoare roșie), pe avers ștampilă de tranzit ODESA la 28 august/10 septembrie 1917 (dar fără cenzura rusă, ceea ce este neobișnuit). Corespondența poartă și cașetul cu textul Misiunea Franceză Aeronautică * România (cașet din care există și varianta cu stemă în centru).

Fig. 18: Picture postcard (view from Botoșani) sent on August 17th, 1917, from the same city, by the civil Romanian Post, by a soldier of the Aeronautics Mission. Departure BOTOȘANI office within the same day, transit IAȘI on August 20th, (the censorship is certified by two red postmarks), on obverse transit cancellation ODESA on August 28th/September 10th, 1917 (but without the Russian censorship, which is unusual). The item bears also the postmark with the text French Aeronautics Mission * Romania (this postmark has also a variety with the coat of arms in the center).

sens, cu numărul Sectorului Poștal militar.

Există câteva caracteristici specifice corespondenței militare franceze din această perioadă:

- marea majoritate sunt scrise pe cărți poștale ilustrate din localitățile în care se afla expeditorul, astfel că sunt ușor localizabile;
- aproximativ 80% dintre corespondențe sunt expediate spre Franța fără ștampile de poșta militară (fiind scrise pe întreaga suprafață a verso-ului cărții poștale), de multe ori și fără adresa destinatarului (ceea ce face dificilă sau imposibilă identificarea unității militare).

Explicația rezidă probabil în faptul că aceste cărți poștale au fost expediate în plicuri închise (care purtau semnele de cartare poștală dar nu s-au mai păstrat), în pachete (gruppate pe unități militare cu listă de însoțire și distribuție), eventual printr-un sistem de expediție poștală alternativ (curier).

- mult mai rare încă sunt corespondențele din această zonă și perioadă care poartă cașete/ștampile administrative ale unităților militare (chiar dacă sunt circulate în plic).

Prin Poșta militară franceză circula și corespondențe civile (de afaceri, comerciale) ale persoanelor sau instituțiilor din România către partenerii ▶▶▶

¹⁰ Detalii vezi la **Greco Dan-Simion** - Armata Franceză în Banat și Arad (1918-1919): aspecte istorice, militare, politice și poștale, Buletinul ABB nr. 3 / 2007.

lor din Franța. Astfel de cazuri sunt rare, un exemplu este în Fig. 22.

A.8) Poșta militară sârbă în Banat (1918-1919).

În iarna 1915/1916 sârbii și-au salvat o bună parte a trupelor în fața invaziei austro-ungare, alăturându-le aliaților în Orient, sub forma a trei armate independente. Plecând din bazele Armatei Aliate de Orient (comandată de gen. Franchet d'Esperay), ei vor avansa din Grecia prin Bulgaria spre țara lor natală, la sfârșitul anului 1918. Încă din primele zile ale lunii noiembrie 1918, unități sârbești din cadrul Armatei I (Diviziile Morava, Drina și Dunăre) intră în Banat alături de Divizia de Cavalerie (vezi Fig. 23), avansând fără dificultate, astfel că la 13 noiembrie era aproape terminată ocupația până la Mureș (la nord) și la

vechea graniță cu România (în est).

Ulterior (în ianuarie 1919) ei se vor retrage din estul Banatului (comitatul Caraș-Severin și o parte a Timișului), locul lor fiind luat de francezii care vor stabili aici o zonă-tampon între români și sârbi. Ocupația sârbă în ceea ce este astăzi Banatul românesc va continua până la 27 iulie 1919 în partea vestică a Banatului (parțial comitatele Torontal și Timiș). Între 28 iulie - 2 august 1919 sârbii eliberează și această zonă în favoarea francezilor, care (continuând să servească drept trupe-tampon) o predau mai departe românilor.

Poșta militară sârbă va păstra caracteristicile franceze (impuse de faptul că reorganizarea militară sârbească s-a făcut sub comandă franceză), în primul rând împărțirea în sectoare poștale. Oficiile lor poștale militare (de pe

lângă divizii sau comandamente de etapă) vor avea text în litere chirilice (VOINA POȘTA BR...) și vor folosi ștampile de cenzură militară cu aceleași caractere.

A.9) Militari și formațiuni militare britanice în România (1916-1917, 1919)¹¹

A) În prima fază a războiului (1916-1917), britanicii au fost prezenți pe fronturile din România organizati în trei structuri militare:

- The Scottish Women's Hospital (Spitalul Femeilor Scoțiene, cu un personal de cca. 80, majoritatea femei), arondat Diviziei 1 Voluntari Sârbi (ce era integrată Armatei Ruse), care activează în septembrie - octombrie 1916 în Dobrogea (Medgidia), Galați și Reni; ulterior se retrage (împreună cu Divizia Sârbă) prin Arhanghelsk în Marea Britanie. Corespondențele de la această unitate se găsesc deocamdată doar expediate din Balcani (prin poșta civilă).

- The British Armoured Car Corps (Corpul Britanic de Blindate, oficial numit Royal Navy Armoured Car Division - RNACD, dar și Russian Armoured Car Division), care sosește în Rusia de Nord în ianuarie 1916. În iunie 1916 este redirecționat spre Caucaz, dar retragerea rușilor din Dobrogea schimbă planurile: unitatea blindată va participa la luptele din Dobrogea începând cu 27 noiembrie 1916 (atașată Corpului IV Armată Siberian). Se retrage treptat, ajungând la Tulcea în 17 decembrie și la Tiraspol (în Rusia) la 11 ianuarie 1917. O parte a blindatelor rămâne însă în Galați, până în aprilie 1917. În iunie 1917 întreaga unitate este dislocată în Galiția, fiind ►►►

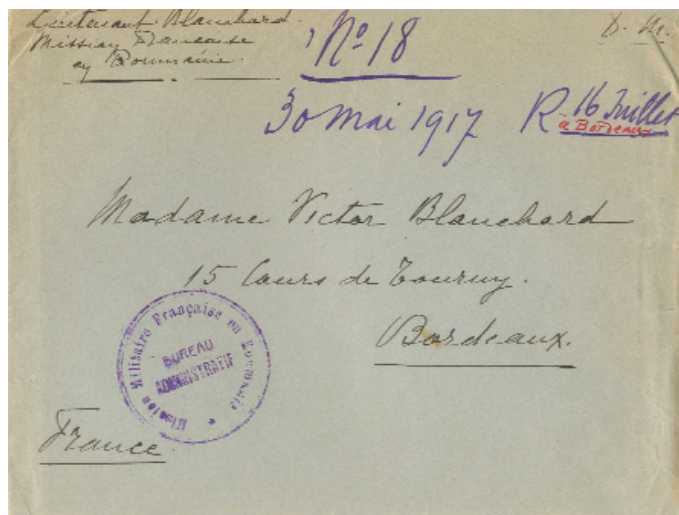

Fig. 19: Un plic expedit prin curier militar la 30 mai 1917 de către locotenentul Blanchard (ce avea funcția de adjunct al șefului de stat-major al Misiunii Militare Franceze). El poartă cea mai cunoscută formă de ștampilă administrativă, cu textul Misiunea Militară Franceză în România * Biroul Administrativ. Sosit la Bordeaux la 16 iulie 1917 (după mai bine de 6 săptămâni).

Fig. 19: An envelope sent by military courier in May 30th, 1917, by the lieutenant Blanchard (who was the deputy chief of the French Military Mission Staff). It bears the most recorded administrative postmark with the text French Military Mission in Romania * Administrative Office. Arrival in Bordeaux on July 16th, 1917 (6 weeks later).

¹¹ Primele informații despre subiect la **Robert Bell** - *The British in Romania*, RPHB nr. 2/Mai 1991 (informații reluate și de **Călin Marinescu** - *Corespondența britanicilor aflați pe fronturile din România 1916-1918*, MFCN nr. 8(44)/August 1998); Detalii în extenso despre aceste unități în articolul lui **David Cornelius** - *The British in Romania - Addenda*, RPHB nr. 3/Sept.1991.

apoi repatriată în Marea Britanie între octombrie 1917 - februarie 1918. Corespondență de la această unitate din România este cunoscută, expediată prin poșta civilă, cu tranzit prin Rusia. Nu poartă casete militare (deși ele există pe corespondența expediată din Rusia), astfel că identificarea expeditorului se face pe baza altor informații.

• Oarecum legați de RNACD (din moment ce aparțineau aceleiași comandament, *Royal Navy Air Service* - RNAS), mai mulți aviatori britanici, organizați în două escadrile 'Romanian Flight', au luptat pe frontul românesc de la sfârșitul lunii octombrie 1916 până la sfârșitul lui decembrie 1916, când grupul RNAS este rețraș pe frontul de vest.

În afara acestor unități organizate existau două misiuni militare britanice: Misiunea Britanică, British Military Mission in Roumania (care folosea un cașet rotund pe corespondențe cu acest text) și o Misiune Feroviară Britanică, British Railway Mission (aparent localizată în Iași, care a contribuit la reorganizarea căilor ferate române în iarna 1916/1917). Interesele britanice erau reprezentate de către Legatia Britanică din București (evacuată la Iași), care servea și drept *oficiu poștal de tranzit* al corespondențelor de la misiunile amintite. Astfel, corespondența de la misiuni era expediată prin intermediul *valizei diplomatice*, în fapt al *sacului diplomatic* care făcea naveta între Ministerul de Externe de la Londra și ambasadele britanice, lucru atestat prin notația manuscrisă de pe corespondențele respective *Per favour of Foreign Office bag*, vezi Fig. 24.

B) În faza a doua a războiului (1919) britanicii au fost prezenți în sudul Dobrogei (Cadrilater), în subordinea Armatei Aliate din Orient. Este vorba de **Divizia 26 Britanică**, transferată inițial la Ruse la începutul lui noiembrie 1918, ca parte a Armatei aliate a Dunării. Între 28 noiembrie - 1 decembrie 1918 o unitate subor-

Fig. 20: Carte poștală ilustrată (vedere din Turtucaia), scrisă însă la Iași în 11 octombrie 1917 de către adjutant Boulet (angajat la serviciul cifrului /secretizarea comunicațiilor pe lângă Misiune, cel care și cenzurează, de altfel, corespondența). Poartă un alt tip de ștampilă administrativă, cu textul Misiunea Militară Franceză * România.

Fig. 20: Picture postcard (view from Turtucaia), but written at Iași on 11th of October 1917, by the adjutant Boulet (employee at the office for codification / the communications codification of the Mission, who is also the censor of the correspondence). It bears another type of administrative postmark with the text French Military Mission* Romania.

donată (Devonshire Regiment) este în București, unde ia parte la parada victoriei. La sfârșitul lui decembrie, divizia (devenită parte a Armatei de Ocupație a Bulgariei) își mută statul major la Varna și detașează unități pentru ocupația Cadrilaterului (la Ruse, Dobrici și Silistra). Unitățile din Dobrogea sunt retrase până la sfârșitul lui aprilie 1919, când sunt înlocuiți de italieni (vezi mai jos). Până la 10 mai 1919, divizia este desființată.

Divizia a folosit poșta militară britanică (probabil însă și cea civilă locală), care avea o caracteristică proprie: existau câte cinci birouri poștale pentru

fiecare divizie (la comandament, la serviciul divizionar transporturi și la fiecare din cele trei brigăzi). Brigăzile dislocate în Dobrogea foloseau ștampile cu textul FIELD POST OFFICE/78 (în Dobrici, respectiv 79 în Silistra). Alt oficiu de campanie britanic, care a existat pentru scurt timp (cca. două săptămâni) în România, era ARMY POST OFFICE/SX.3 (mutat în martie 1919 la Galați, apoi la Constanța).

De asemenea, cel puțin o navă militară britanică (**H.M.S. Mersey**) a servit pe Dunăre la începutul anului 1919, mai mulți marinari de aici fiind îngropați în cimitire militare din București.

Dan Simion GRECU, născut la 2 mai 1962 în Hunedoara, licențiat al Facultății de Medicină Timișoara (1987) și al Facultății de Istorie Sibiu (2007), medic primar psihiatru. Preocupări filatelice: istoria poștală a teritoriilor românești pe perioada conflictelor militare (1913, 1914-1918, 1939-1945) și a anilor postbelici, cu referire mai ales la poșta militară, cenzură, corespondența prizonierilor, internaților, refugiaților, deportaților, etc.

Contact: damiro@yahoo.com

Foreign military posts in Romania (XX cen.) - Third part

Dan-Simion GRECU

A.7) French military men in Romania (1916-1918, 1918-1920)

A) In the first stage of the war, the French presence was materialized through the military and logistic help offered by the French Military Mission in Romania, led by the gen. Berthelot. The general, accompanied by a group of French officers, arrived, after a long voyage through Sweden and Russia, in Periș Railway Station on 3rd/16th of October 1916, I.I.C. Brătianu greeting him. Later on, the French Military Mission will have 598 people, one Aerial mission comprising a number of 325 troops, one Naval Mission having 42 troops, one Medical Mission with 260 people, so that the number of the French people in Romania grew as high as 1226 persons⁷. Having an essential contribution to the re-organization, instruction and endowment of the Romanian army in 1917, the French Military Missions will be forced to leave Romania in March 1918, due to the new military realities from the Romanian front.

The mail was sent by the members of the Missions by two main means:

- by the civil Romanian Post, as almost the majority of the mail sent from September 1916 until March 1917, later on rarely. They have all the characteristics of the external mail, transiting Russia and Scandinavia - see Fig.17. Sometimes the correspondence sent by the civil mail bears administrative postmarks of the Missions (Fig.18);

- by the military French messenger of the Office no. 2 of the French Army Staff, which made the connection twice a week (using the same difficult route of the frozen North through Murmansk) between Paris and the French Mission from Romania and Russia⁹. In this case the correspon-

Fig. 21: Exemple de ștampile de poștă militară franceză pe corespondențe din România; rândul de sus: a) TRESOR ET POSTES 526 A (București); b) TRESOR ET POSTES 526B (Galați); c) ENTREPOT 5 * AAO (Giurgiu); rândul de jos: ștampile fără număr din București (primele două) și Galați (a treia).

Fig. 21: Examples of French military postmarks on the correspondence from Romania: upper line: a) TRESOR ET POSTES 526 A (Bucharest) b) TRESOR ET POSTES 526B (Galați) c) ENTREPOT 5 * AAO (Giurgiu); lower line - postmarks without numbers, from Bucharest (the first two) and Galați (the third one).

dence has administrative compulsory postmarks of the Missions (there are many types recorded) having the role to confirm the status of the military mail and also to certify the censorship at the Missions level. See e.g. Fig. 19-20.

B) The Frenchmen will return on the Romanian territories at the end of 1918, this time organized in two great Armies⁹:

- French Army of Orient (then renamed into The Army of Hungary) which, subordinating the Divisions no. 11 and no. 17 of Colonial Infantry and a brigade of cavalry, will occupy, using buffer troops, Banat district and the town of Arad, organizing neutral areas (excluding all the other troops, except the French ones), in order to prevent any incidents between Hungarians and Romanians or Serbians, or between Romanians and Serbians, in an area (Banat) equally claimed by both countries¹⁰.

- The Army of Danube (under the command of gen. Berthelot) which, coming from Bulgaria, crossed the Danube in November 1918 with the main numbers of the Divisions no. 16 Colonial Infantry and elements of the Divisions no. 76 and no. 156 Infantry, sends away or disarms the remaining German troops of Mackensen and establishes garrisons in Romania (especially in Bucharest and Bessarabia) and Dobruja (Constanța and Cadrilater, supervising the evacuation of the area by the Bulgarians), whence it participates between December 1918 and April 1919 in the military operations of the Allies against the Bolsheviks over the Nistru River (from Odessa to Kherson and Sevastopol) with the no. 30 and no. 156 Infantry divisions. In May 1919 they fell back, occupying defensive positions in Bessarabia, along the Nistru River (next to Hellenic and Polish troops) between ►►►

Fig. 22: Plic de afaceri, expedit de către comercianți din București către parteneri din Franța, folosind facilitățile poștei de campanie franceze din România: plicul este corect francat 15 centimes, obliterat la 13 noiembrie 1919 cu ștampila TRESOR ET POSTES 526 A (oficiul centralizator din București al Armatei Dunării); poartă de asemenea ștampila OFICIUL COMERCIAL FRANCEZ ÎN ROMÂNIA, care atestă calitatea comercială a corespondenței (în interes francez) și dreptul consecutiv de a folosi poșta militară.

Fig. 22: Business envelope, sent by traders from Bucharest to partners from France, using the services of the French field post in Romania: the envelope is correctly charged 15 centimes, cancelled on 13th of November 1919 with the postmark TRESOR ET POSTES 526 A (centralizing post office from Bucharest of the Danube Army); it also bears the postmark OFICIUL COMERCIAL FRANCEZ ÎN ROMÂNIA, confirming the commercial purpose of the mail (in the French interest) and the consecutive right to use the military mail.

the right flank of the 5th Division of the Romanian Army and the Black Sea. In June 1919 the French and Hellenic troops are replaced on the Nistru River by Romanian troops, the two French divisions regrouping in July 1917, through Romania to Bulgaria, where they will be demobilized.

The French military post offices used round postmarks with the text TRESOR AND POSTES (and ENTREPOT for the centralizing offices), see Fig. 21; as usually they had two different functions:

- Post offices of *stage*, of station, stable, in localities. The most of these cancellations are (because of the place and of the period) without number, being newly founded. The new postmarks with numbers began to be

distributed to the Army of Danube starting with the autumn of 1919 (as there are those of the Postal Section 526 A or 526 B);

- Post offices assigned to the big units (divisions); these ones have, generally, postmarks with numbers, which are used from the past years to the next ones.

The French military post used the system of registered mail, using special labels for this, with the number of the military Postal Section.

There are some specific characteristics of the French military mail from this period:

- The most part of the correspondence is on picture postcards from the localities where the sender is, so that they are easily back traced;

- About 80% of the mail is sent to France without military postmarks (being written on the entire surface of the postcard reverse) many times without the addressee's address (making impossible the identification of the military unit). The explanation is given probably by the fact that this postcards were sent in closed envelopes (which had the signs of postal sorting, but they were not kept), in parcels (grouped by military units with an enclosed list for distribution), eventually by an alternative system of postal expedition (courier).

- Even more rarely is the mail from this area and period which bears administrative postmarks of the military units (even circulated in envelopes).

Through the French military post there was also passing the civilian mail (business or commercial) belonging to Romanian persons or institutions sent to their partners from France. Such a rare case is the example in Fig. 22.

A.8) Serbian military post in Banat (1918-1919)

In the winter of 1915/1916 the Serbians saved an important part of their troops during the Austro-Hungarian invasion, joining it with the allies in Orient, forming three independent armies. Going from the base of the Allied Army of Orient (under the command of the gen. Franchet d'Esperay) they will advance from Greece through Bulgaria to their own country, at the end of 1918. From the first days of November 1918, the Serbian units of the 1st army (divisions Morava, Drina and Danube divisions) enters in Banat next to the Cavalry Division (see Fig. 23), advancing without difficulty, thus until 13 November the occupation was nearly over up to the Mureș river (in North) and to the old border with Romania (in East).

Further (in January 1919) they will pull back from the east of Banat (Caraș-Severin district and part of Timiș district), ►►►

their place being taken by French troops who will establish here a buffer area between Romanians and Serbians. The Serbian occupation, in what is today the Romanian Banat, will continue until July 27th 1919 in the west part of Banat (partially districts of Torontal and Timiș). Between July 28th and August 2nd 1919 the Serbians also free this area, for the benefit of the French army, who (continuing to serve as buffer troops) rendered aback to the Romanians.

The Serbian military post will keep the *French* characteristics (required by the Serbian military reorganization made under French command), first of all the division by post sections. Their military post offices (besides divisions or stage commandments) will have the text written in Cyrillic alphabet (VOINA POȘTA BR...) and will use military censorship postmarks bearing the same letters.

A.9) British troops and military units in Romania (1916-1917, 1919)¹¹

A) In the first stage of the war (1916-1917), the British troops on the Romanian battle-fronts were divided into three military structures:

- The Scottish Women's Hospital (with a staff of around 80, most of them women) affiliated to the 1st Division of Serbian Volunteers (part of the Russian Army), servicing in September - October 1916 in Dobruja (Medgidia), Galați and Reni; Ulterior it has been retreated (together with the Serbian Division) through Archangelsk in Great Britain. There are recorded, for the moment, mail of this unit sent only from Balkans (by civil mail).

- The British Armored Car Corps (officially named *Royal Navy Armored Car Division* - RNACD, but also *Russian Armored Card Division*) which arrives in North Russia on January 1916. On June 1916 it is redirected to Caucasus, but the retreat of the Russians from Dobruja changes the plans: the armored unit will participate in the

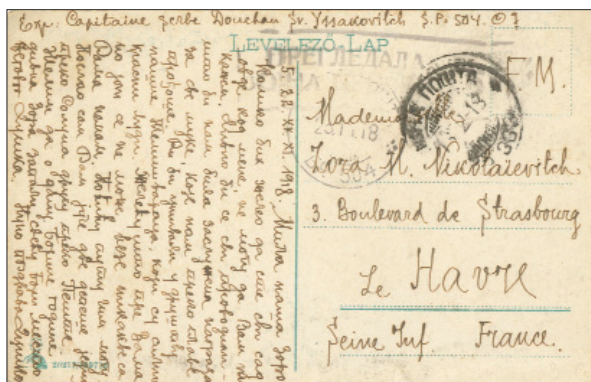

Fig. 23: Carte poștală ilustrată (vedere din Timișoara) scrisă la 22 noiembrie/5 decembrie 1918 de un căpitan sârb arondat sectorului poștal S.P. 504, adresată în Franța. Este cartată și ștampilată VOINA POȘTA BR. 504 (oficiu poștal 504 fiind arondat Diviziei de Cavalerie), tranzit printr-un alt oficiu poștal (fost al Armatei a 3-a, acum probabil un oficiu centralizator) atestat de ștampila VOINA POȘTA BR. 333. Cenzura sârbă cu ștampila dreptunghiulară Văzut/de cenzura militară. Divizia de Cavalerie a fost prima unitate sârbească ce a intrat în orașul Timișoara în 4/17 noiembrie 1918.

Fig. 23: Picture postcard (sight from Timișoara) written in November 22nd/December 5th, 1918, by a Serbian captain belonging to the post station SP 504, sent to France. It is sorted and cancelled VOINA POȘTA BR. 504 (the post office belonging to the Cavalry Division), in transit by another post office (which belonged to the 3rd Army, now probably a centralizing office) certified by the postmark VOINA POȘTA BR. 333. The Serbian censorship with the rectangular postmark Văzut/de cenzura militară. The Cavalry Division was the first Serbian unit which entered Timișoara town on 4/17 of November 1918.

struggles from Dobruja, beginning with 27th of November 1916 (attached to the 4th Corp of the Siberian Army). It retires gradually, arriving at Tulcea on 17th of December and at Tiraspol (in Russia) on 11th of January 1917. Part of the armored cars remained in Galați until April 1917. On June 1917 the entire unit is dislocated in Galicia, being afterward repatriated in Great Britain between October 1917 and February 1918. There is recorded mail from this unit sent through civil mail, by transiting Russia. It is without military cancellations (although there are on the mail sent from Russia) so that the identification of the sender is made following other information.

- Somehow related to RNACD

(belonging to the same commandment, *Royal Navy Air Service* - RNAS), many British pilots, organized in two escadrilles Romanian Flight, struggled on the Romanian front from the end of October 1916 until the end of December 1916, when the group RNAS is retreated from the Western front.

Except this organized units, two other British military missions activated: British Military Mission in Roumania (using a round postmark with this text) and a British Railway Mission (located apparently in Iași, which contributed to the reorganization of the Romanian railways in the winter of 1916/1917). The interests of the British were represented by the British Legacy from Bucharest (evacuated to Iași) ▶▶▶

Fig. 24: Plic expediat de un ofițer în 'serviciu activ în România' către soția sa, după cum rezultă din adresa M.H.D. Captain, *On active service in Roumania* (majoritatea scrisului sub eticheta de cenzură). Tot sub etichetă este notația manuscrisă *Per favour of F.O. bag*, cerând expedierea corespondenței prin sacul diplomatic al ambasadei. Acest fapt e confirmat de aplicarea ștampilei roșii **BRITISH LEGATION * BUCHAREST** (în refugiu la Iași), ulterior trece prin cenzura britanică (etichetă de cenzură **OPENED BY / CENSOR 1040** și ștampila **WAR OFFICE / POSTAL CENSOR**), sosind la destinație în Italia (pe verso ștampila mecanică **ROMA CENTRO 18 mai 1917** și pe avers ștampila hotelieră **HOTEL WINDSOR ROMA**). Expeditorul este un nume cunoscut: M.H. Donohoe, aparținând Corpului de Informații (spionaj) al Armatei, corespondent de război al *Daily Chronicle*, trimis în 1917 în România și Rusia. A participat în 1918 la campania din Persia a celebrei unități britanice de blindate *Dunsterforce* (care a folosit pe mulți dintre oamenii fostului RNACD).

Fig. 24: Envelope sent by an active service officer in Romania to his wife, accordingly to the address M.H.D. Captain, *On active service in Romania* (most of the writing under the censorship label). Also under the label there is the hand writing note *Per favour of F.O. bag*, asking for sending the correspondence by the diplomatic bag of the embassy. This fact is confirmed by the red cancellation **BRITISH LEGATION * BUCHAREST** (in refuge at Iași), passing later on through the British censorship (**OPENED BY / CENSOR 1040** censorship label and **WAR OFFICE / POSTAL CENSOR** postmark) arriving to the destination in Italy (on the reverse - the mechanical cancellation **ROMA CENTRO May 18th, 1917** and on the front - the hotel cancellation **HOTEL WINDSOR ROMA**). The sender is known: M.H. Donohoe, from the Army Intelligence Corps (espionage), war correspondent of *Daily Chronicle*, delegated during 1917 in Romania and Russia. He took part in 1918 at the campaign from Persia of the famous *Dunsterforce* British Armored Cars unit (which used many people of the ex RNACD).

working also as a *transit post office* for the correspondence of the mentioned missions. So that the mail from the missions were sent by the *diplomatic valise*, in fact the *diplomatic bag* navigating between the Foreign Ministry from London and the British embassies, fact attested by the hand writing of the irrespective letters *Per favour of Foreign Office bag*, see Fig. 24.

B) During the second stage of the war (1919) the British were present in the south of Dobruja (Cadrilater) under the command of the Allied Army of Orient. It's about the **British 26th Division**, initially transferred to Ruse at the beginning of November 1918 as part of the Allied Army of Danube. Between November 28th and December 1st 1918 a subordinate unit (Devonshire Regiment) is in Bucharest taking part at the victory's parade. At the end of December, the division (which became part of the Occupation Army of Bulgaria) moves its staff to Varna and detaches units for the occupation of Cadrilater (to Ruse, Dobrici and Silistra). The units from Dobruja are retired until the end of April 1919, when the Italians are replaced (see below). Until May 10th, 1919 the division is disbanded.

The division used the British field post (and probably the local civil one also), which had a specific characteristic: there were five post offices for each division (to the commandment, to the transport division and to the all three brigades). The brigades dislocated in Dobruja used postmarks with the text **FIELD POST OFFICE/78** (in Dobrici, respectively 79 in Silistra). Another British campaign post office which existed for a short period of time (about two weeks) in Romania was **ARMY POST OFFICE/SX.3** (moved in March 1919 to Galați, then to Constanța).

Also, at least one British military vessel (**H.M.S. Mersey**) operated on the Danube in the beginning of 1919, many of its marines being buried in the military cemeteries from Bucharest.

Poșta locală feroviară KUSTENDJE - CZERNAWODA

Gilda ROȘCA

1. Linia ferată

Constanța (KUSTENDJE) -
Cernavodă (CZERNAWODA)

În anul 1856 teritoriul românesc dintre Dunăre și Marea Neagră se afla sub dominație otomană. Pacea de la Paris, încheiată în martie 1856, consfințise terminarea Războiului Crimeii din care Imperiul Otoman ieșise victorios cu contribuția puterilor occidentale. Din acest motiv el a trebuit să accepte o sporire a influenței acestora în teritoriile sale. Astfel că navele comerciale engleze pe Dunăre și pe Marea Neagră se înmulțesc, Constanța fiind însă la acea vreme doar un târg de pescari săraci, cu un bazin portuar pentru ambarcațiuni mici. Mărirea volumului de mărfuri ce trebuiau colectate și transportate impunea deci o mărire a portului Constanța și o diversificare a căilor de acces. O linie de cale ferată de la Constanța la Cernavodă apărea ca fiind soluția ideală pentru scurtarea distanțelor și pentru înlăturarea neajunsurilor din timpul înghețului pe Dunăre (Fig. 1). La 1 septembrie 1857 Sir John Trevor Barclay, ca reprezentant al unui grup londonez, încheie cu guvernul turc convenția pentru concesiunea construcției și exploatarei liniei ferate de la Constanța la Cernavodă, a porturilor din aceste localități și administrarea comerțului interior și exterior. Concesiunea se făcea pe durata de 99 de ani de la data intrării în funcțiune a liniei ferate și se pune în practică urmare unui firman al sultanului otoman Abdul Medjid. Documentul era redactat în franceză și în turcă și cuprindea condițiile privind executarea lucrărilor. Concernul englez care apare în Convenție sub denumirea *Compagnie du Chemin de Fer Imperial Ottoman du Danube et de la Mer Noire* se numea de fapt *Danube and Black Sea Railway Kustendje Harbour Company Limited*, pe scurt DBSR. Inaugurarea liniei ferate s-a făcut la 4 octombrie 1860, fiind prima linie

ferată care s-a construit în Imperiul Otoman, aceasta rămânând în uz până în 1937, când a fost desființată. Linia nu era pe același traseu pe care este acum sectorul Cernavodă - Constanța. Statul român a cumpărat-o de la compania engleză la 10 decembrie 1882. La acea dată inventarul ei mobil cuprindea doar opt locomotive, vreo treizeci de vagoane de călători și mai puțin de o sută de vagoane de marfă [8]. Una dintre aceste locomotive, DBSR 1 - Ovidiu, a fost reprodusă pe valoarea de 50 Bani (Mi #6112) din emisiunea *150 de ani de la inaugurarea primei linii de cale ferată din România (Oravița - Bazias, 1856 - 2006)*.

De menționat că domnitorul Alexandru Ioan Cuza a folosit această cale ferată în anii 1860 și 1864, când a călătorit până la Constantinopol.

Această legătură de la Constanța la Cernavodă a fost mai târziu completată prin *Podul Regele Carol I* - marea realizare din anul 1895 a inginerului Anghel Saligny.

2. O marcă rară de poșta locală

Dezvoltarea economică a acestei zone a făcut necesară înființarea unui organism poștal care să asigure legătura terestră între poșta maritimă și cea fluvială. În anul 1864 s-a înființat Compania DBSR, de fapt o poșta locală par-

ticulară, care stabilea legătura între cele două localități și apoi mai departe cu serviciul poștal al companiei maritime austriece Lloyd. Această poșta locală a intrat în funcțiune oficial în anul 1867, urmare unei convenții încheiate între DBSR și Kustendje Harbor Company (întreprindere care funcționa în portul Constanța) pentru transportul poștei pe calea ferată DBSR, când societatea a pus în circulație marca de 20 parale. Corespondența venea cu vaporul de la Constantinopol la Constanța, apoi pe calea ferată până la Cernavodă, de unde pleca cu vaporul societății fluviale DDSG în țările Europei.

În 1867 această poșta locală, care a funcționat aproximativ patru ani, până în 1871, folosea o marcă poștală litografiată, dantelată, de dimensiuni foarte mici (18,5-22,5 mm până la 18% -22% mm) pe hârtie colorată în verde-albastru închis, cu o valoare de 20 paras (20 parale), dantelat: 12 (stânga), 11 (dreapta), 8 (sus/jos) [2], [3], [7], [8]. Desenul mărcii reprezintă Marea Neagră, o corabie, câteva ambarcațiuni mici, un tren cu o locomotivă care scoate fum pe coș, malurile din spatele portului, care apar ca niște munți, dintre care cel mai înalt era denumit atunci Avretuk-Tepe și servea drept punct de orientare și observație. Deasupra ►►►

peisajului este o stea în concavitate a unei semiluni, ca simbol al suveranității otomane.

Această raritate filatelică are pe marginea din dreapta inscripția DBSR, sus LOCAL-POST, în stânga KUSTENDJE&CZERNAWODA, iar jos 20 PARAS. Marca poștală se află în Catalogul Michel, Ediția 2008/2009, la pagina 1037, la POSTA LOCALA LOKALAUSGABEN TURKEY/1867/DBSR 20 PAR., L 8½ bis 9½ schwartz auf grün, iar cota sa este 75 € - 300 €.

Respectiva marcă poștală prezintă un interes deosebit pentru iconografia istorică feroviară, fiind singura reprezentare din secolul XIX a vechii linii feroviare dobrogene.

Această marcă a fost obliterate [5], [6]:

- în mod obișnuit, la scrisorile care au circulat numai pe traseul linii ferate DBSR, cu două linii în crucișate, trase cu cerneală cu pana, care de obicei nu depășeau cadrul mărcii (Fig. 2);

- cu ștampila MEDJIDIE liniară,

cu înălțimea de 4 mm, fără dată emisă de DBSR;

- cu ștampila oficiului consular austriac din Constanța, formată dintr-un singur cerc cu diametrul de 25 mm, KUSTENDJE TURQUIE, cu ziua luna și anul în centru pe trei rânduri;

- cu ștampila oficiului consular austriac din Cernavodă, formată dintr-un cerc cu diametrul de 23 mm, CZERNAWODA, cu ziua și luna în centru sub formă de fracție;

- cerc cu diametrul de 23,5 mm, LLOYD AGENZIE KUSTENDJE cu ziua și luna în centru sub formă de fracție (Fig. 3).

Mărcile obliterate ale Companiei DBSR sunt extrem de rare, prin urmare sunt foarte valoroase. Ele sunt pe scrisori trimise fie din Kustendje, fie din Cernavodă și reprezintă tariful mărunț al unei scrisori pe ruta feroviară.

3. Reprinturi - falsuri [2]

Au existat reprinturi pentru aceste mărci, realizate în 1890 de

M. Kaiser la Viena, folosind clișeele originale, despre care nu există date certe. Diferența este în ceea ce privește culoarea, precum și în ceea ce privește litera R din DBSR, razele stelei, liniile pătratului din colț și linia muntelui din stânga (Fig. 4). Tirajul acestor reprinturi a fost de 5.000 exemplare.

Sunt cunoscute cinci tipuri de falsuri ale acestor mărci, acestea fiind mărci neperforate sau perforate diferit 11 x 8, 11 ½, 13 x 8 sau 9, 10 x 11, cu literele scrise la distanțe diferite față de original, fără punct după Cernavodă, fără două din ambarcațiunile mici, etc. Un model al acestor falsuri este indicat în Fig. 5.

În afară de acestea există și obliterate inventate, cum ar fi:

- cerc dublu cu dată și text în turcă;
- cerc dublu cu text BEZROUTH-SYRIE;
- dreptunghi triplu cu text în limba turcă.

4. Concluzii

Pentru începutul istoriei feroviare de pe teritoriul românesc, această extrem de rară marcă poștală (cotă de piață între 7.000 € și 30.000 €) este singura reprezentare din secolul XIX a liniei ferate dobrogene, alături de firmanul sultanului Abdul Medjid care se găsește la Muzeul CFR din Calea Griviței, București. Cu ajutorul său putem reconstitui o pagină din istoria căilor ferate române.

În perioada 1892-1895, când calea ferată Cernavodă-Constanța a fost în exploatarea *Dirrecției independente române*, cu sediul la Constanța, s-au folosit mai multe ștampile DBSR [4].

Acest subiect se constituie ca o pledoarie pentru realizarea unui exponat filatelic de un panou, care poate accede la o medalie de AUR la o expoziție sub patronaj FIP. Această emisiune nu trebuie să lipsească dintr-un exponat tematic feroviar, care dorește să acceadă la cea mai înaltă distincție. ►►►

Fig. 2: Scrisoare expediată de la Constantinopole la București în 1868, având taxa de plată în manuscris de 20 soldi, francată cu marca de poștă locală DBSR 20 paras aplicată la Constanța și anulată de mână, obliterate: CONSTANTINOPOLE 22/11 (pe față), BUCURESCI 28/11 (verso).

Licitație David Feldman, 2-3 octombrie 2008.

Fig. 2: Letter sent from Constantinople to Bucharest in 1868, having the paid tax written by hand, of 20 soldi, stamped with the postage stamp of 20 paras of DBSR local post, affixed in Constanța and cancelled by hand; cancellations CONSTANTINOPOLE 22/11 (on the obverse), BUCURESCI 28/11 (on verso). Auction David Feldman, October 2nd-3rd, 2008.

Fig. 3 - Scrisoare expedită în 1868 de la Constanța la Genova, Italia, fiind francată cu marca de poștă locală DBSR 20 paras și cu mărci Austria Levant 1864 (10s și o pereche de 15s), obliterări: LLOYD AGENZIE KUSTENDJE 13/3, PD în roșu, transit - Vienna, Mila, Verona, sosire - Genova.

Certificat: Olivia (1965)&Sorani (1985).

Licitație David Feldman, 2-3 octombrie 2008.

Fig. 3 - Letter sent in 1868 from Constantza to Genova, Italy, mixed franking with the stamp of 20 paras of the DBRS local post and Austria Levant stamps 1864 (10 s and a pair of 15 s), cancellations: LLOYD AGENZIE KUSTENDJE 13/3, PD in red, transit - Vienna, Mila, Verona, arrival - Genova.

Certified: Olivia (1965)&Sorani (1985).

Auction David Feldman, October 2nd - 3rd, 2008.

Gilda ROȘCA, născută la Călan, România în 25 aprilie 1955, licențiată a Academiei de Studii Economice - Facultatea de Relații Economice Internaționale (1978). Preocupări filatelice: documentare în vederea editării mărcilor poștale. Contact: gildarosca@gmail.com

Bibliografie/Bibliography:

- [1] **BINDER, Otto** - Poșta particulară engleză Kustendje - Czernawoda, Curierul Filatelic, 44, 1993, p.3; Curierul Filatelic, 47, 1994, p. 2-3
- [2] **BLUCKERT, Mats** - Romanian local post - DBSR, web site address: <http://www.romaniastamps.com/local/localpost.htm>
- [3] **DRAGOMIR, Kiriac**; **SURPĂTEANU, Aurel** - Catalogul mărcilor poștale românești '74, p. 516
- [4] **MARINESCU, Călin** - Ștampilă DBSR, Filatelia, XLVII (492), aprilie 1997, p. 13
- [5] **MUNTEANU, Emanoil, Dr.** - Poșta engleză DBSR Constanța - Cernavodă, Almanah Filatelic 1981, p. 109-111
- [6] **RACOVICIANU, Grigore** - Ștampilă poștale folosite în Țările Române până în anul 1881, Ed. Transporturi și Telecomunicații 1963, p. 104
- [7] **SPINEANU, Cornel** - Studii de filatelie, Ed. Transporturi și Telecomunicații 1965, p. 33
- [8] **URMĂ, Dem.** - Un firman imperial și o marcă poștală primat feroviar european, Almanah Filatelic 1978, p. 49-53

Nota editorului

Unde o fi oare colecția aparținând lui Ulm SPINEANU despre **Circulația poștală pe Dunăre 1866-1872**, aflată în expozatul **România 1858-1872**, prezentat ultima dată la expoziția filatelică națională cu participare internațională EFIRO 2004?

Escale polare

Filatelia polară - Expoziția internațională de filatelie polară - *Escalé polare*, Macon (Franța) a fost organizată în perioada 27-29 martie 2009 sub patronajul AEP, având ca organizatori pe Domnii Pierre Couesnon și Serge Kahn. S-au prezentat mai multe colecții specializate, din care prezentăm alături o piesă excepțională. Scrisoarea, având imprimat în stânga-sus numele *Pourquoi - Pas?* al navei expediției antarctice franceze 1908-1910 conduse de exploratorul Jean-Baptiste Charcot, a fost scrisă de fizicianul Al-

bert Senouque - cercetător al expediției - fiind adresată Institutului Agronomic din Moscova, în urma escalei la Cherbourg a expediției în drum spre Antarctica. Obliterări: plecare Cherbourg 19 - 8 08, sosire: Moscova 10 august 1908 - calendar Iulian (Trait d'Union, Académie Européenne de Philatélie - AEP, 2009 - 1, p.4).

Din România a expus Dl. More Zoltán - *Dirijabile în zboruri arctice* (3 panouri) și *Fauna Antarcicii* (maximafilie, cinci panouri).

The railway local post KUSTENDJE - CZERNAWODA

Gilda ROȘCA

1. The railway Constanța (KUSTENDJE) - Cernavodă (CZERNAWODA)

In 1856 the Romanian territory between the Danube and the Black Sea was under Ottoman domination. The Paris Peace, concluded in March 1856, legalized the end of the Crimea War from which the Ottoman Empire got out victoriously with the contribution of the occidental powers. That is why it was obliged to accept the increase of their influence in its territories. So that the English commercial ships on Danube and Black Sea rose up, Constanța being that times a poor fishermen's burg with a dock for small ships. The increasing in the merchandise volume which had to be collected and transported required therefore the growing of Constanța harbor and the diversification of the access ways. A railway from Constanța to Cernavodă seemed to be the ideal solution for shortening the distances and avoiding the dangers of frost while navigating the Danube on the Sulina canal (Fig. 1). On September 1st, 1857 Sir John Trevor Barclay, as representative for a Londoner's group, made a deal with the Turkish government for the concession of the railway

Constanța-Cernavodă construction and exploit, for

the harbors of these localities and for the administration of interior and foreign trade. The duration of the concession was 99 years starting with the date the railway became exploitable and was workable due to an imperial edict of the Ottoman sultan Abdul Medjid (1839-1861). The document had two versions, in French and in Turkish, and included the conditions regarding the carry out of the works. The English concern which appears in this convention under the name of *Compagnie du Chemin de Fer Imperial Ottoman du Danube et de la Mer Noire* was in fact *The Danube and Black Sea Railway Küstendje Harbor Company Limited*, DBSR in short. The inauguration of the railway was on October 4th, 1860, being the first railway ever built inside the Ottoman Empire, which was left in use until 1937, when it was taken out of service. The railway was not on the same route of today's Cernavodă - Constanța section. The Romanian state ransomed the line from the English Company on December 10th, 1882. At that time its mobile inventory was of eight engines, about 30 traveler wagons and almost 100 merchandise wagons (7). One of these engines, DBSR 1 - Ovidiu, was reproduced on the stamp of 50 Bani (Mi #6112) of the issue *150 years since the inauguration of the first railway of Romania*

(Oravița - Baziaș, 1856 - 2006).

We have to mention that the ruler Alexandru Ioan Cuza traveled twice on this railway, in 1860 and 1864, going to Constantinople.

This link from Constanța to Cernavodă was later brought to an end by the great achievement of the engineer Anghel Saligny, in 1895, *The King Carol I Bridge*.

2. A rare local postage stamp

The economical development of this area made necessary the foundation of a post office in order to ensure the ground link between the maritime and fluvial post. In 1864 the DBSR Company was founded, in fact a private local post, making the connection between those two localities and further on with the post service of the Austrian maritime company Lloyd. This local post officially begun its activity in 1867 following a Convention concluded between DBSR and Küstendje Harbor Company (enterprise working in Constanța harbor) regarding the transport of mail on DBSR railway, when the company put in use the stamp of 20 paras. The mail came by ship from Constantinople to Constanța, it was taken by railway to Cernavodă and then by a ship belonging to the DDSG fluvial company to the countries of Europe.

This local post, which worked around four years, until 1871, used the postage stamp made by lithography, perforated, of very small size (18.5 - 22.5 mm to 18%-22% mm), printed on dark grayish-blue colored paper, with a face value of 20 paras (20 parale), with punched perforation: 12 teeth (left), 11 (right), (8 top/bottom) [2], [3], [6], [7]. The stamp depicts the Black Sea, a big ship, some smaller vessels, a train with a locomotive puffing smoke, the heights behind the harbor, as some mountains; the highest one was named at that time Avretuk-Tepe and served as orientation and observation point. ▶▶▶

Fig. 4

Fig. 5

Above the landscape there is a star in the concavity of the Moon, sign of the Ottoman sovereignty.

This philatelic rarity is inscribed on the right margin DBSR, up LOCAL-POST, left KUSTENDJE & CZERNAWODA, and down 20 PARAS. It can be found in the Michel catalogue, 2008/2009 Edition, at page 1037, POSTA LOCALE LOKALAUSGABEN TURKEY / 1867/ DBSR 20 PAR., L 8½ bis 9½ schwarz auf grün with the quote of € 75 - € 300.

For the railway historical iconography this stamp presents a special interest being the unique representation from the 19th century of the old railway of Dobruja.

This stamp was cancelled [4], [5]:

- usually, for the letters circulating only by the route of the DBSR railway, with two crossed lines, made with ink by feather, which normally did not exceed the edges of the stamp (Fig.2);

- with the linear post mark MEDJIDIE, of 4 mm high, without date, issued by DBSR;

- with the post mark of the Austrian Consular Office from Constanța, one circle, 25 mm in diameter KUSTENDJE TURQUIE, with the day, month and year in centre, on three rows;

- with the postmark of the Austrian Consular Office from

Cernavodă, one circle, 23 mm in diameter, CZERNAWODA, with the day, month and year in centre, as a fraction;

- circle with the diameter of 23.5 mm, LLOYD AGENZIE KUSTENDJE, with the day and the month in centre, as a fraction (Fig.3)

The stamps of DBSR Company are extremely rare, therefore very valuable. There are letters sent from Kustendjie or from Cernavoda representing the small postal rate for a letter sent on railroad.

3. Reprints - forgeries [2]

Regarding this stamp there are three known reprints, around 1890, after the original clichés, having differences regarding the color and also the letter R from DBSR, the rays from the star, the lines of the corners and the outline of the left mountain (Fig.4). The reprints draught was of 5,000 pieces.

There are five known types of forgeries to these stamps, imperforated or with different perforations 11x8, 11½, 13x8 or 9, 10x11, having the letterings at other distances that the originals, no dot after Cernavoda, two small boats are missing, etc. An example of these forgeries is shown in Fig. 5.

Besides this there are also

bogus cancellations:

- Double circle with Turkish text and date;
- Double circle with text BEY-ROUTH-SYRIE;
- Triple bordered rectangle with Turkish text.

4. Conclusions

For the beginning of the railways history on the Romanian territory, this extremely rare postage stamp (quoted on the market with € 7,000 to € 30,000) is the unique depiction from 19th century of the railway of Dobruja, together with the imperial edict of the sultan Abdul Medjid, document which is displayed at the Romanian Railways Museum from Calea Griviței, Bucharest. With its help we can reconstitute an important moment of the early ages of the Romanian railways.

This theme is a pleading for the realization of *one frame* exhibit, which could be awarded the GOLD to a FIP exhibition. This issue is compulsory to be included into an exhibit on *Railways* topic, which aims to receive the highest distinction.

Editor's note

Where could it be the collection of Ulm SPINEANU about the *Postal Circulation on Danube 1866-1872* from the exhibit *Romania 1858-1872* displayed last time at EFIRO 2004, National Philatelic Exhibition with international participation?

Gilda ROSCA, born at Calan, Romania, on April 25th, 1955, graduate from the Academy of Economic Studies - International Economic Relationships (1978). Philatelic preoccupations: philatelic research for postage stamps issuing. Contact : gildarosca@gmail.com

„Nu mă rog pentru succes, cer doar credință”

Maica Tereza, născută Agnes Gonxha Bojaxhiu, (n. 27 august 1910, Skopje, Macedonia - d. 5 septembrie 1997, Calcutta, India), călugăriță catolică de origine albaneză (mama sa). Tatăl său, de origine aromână, a murit când fiica avea zece ani. Din acel moment, Agneza Gongea Boiașiu nu a mai avut contact cu ramura aromână a familiei sale.

A întemeiat ordinul *Misionarele Carității*. A primit Premiul Nobel pentru Pace în anul 1979. A fost beatificată de Biserica Catolică în 19 octombrie 2003. Autorul cărții *Codul lui da Vinci*, Dan Brown, susține că Agnes Gongea Boiașiu avea un mic bici pe care îl ținea tot timpul, oriunde mergea, iar cu ajutorul său se *purifica* prin autoflagelare.

Întreguri poștale de serviciu

Dan ȚĂRAN

În cele ce urmează voi prezenta tematicienilor un tip de materiale mai puțin băgat în seamă, dar deosebit de interesant pentru expozanți. Este vorba despre așa-zisele întreguri poștale de serviciu din Germania, realizate de Poșta germană și puse la dispoziția firmelor particulare sau folosite în propriile servicii.

Voi începe cu cele ale firmelor particulare: întreguri tipărite la cerere de către Poșta germană și folosite la expedierea către public a reclamelor acestor firme. Valoarea francării acestui tip standard de trimitere este de 25 cenți, realizată prin mărci de această valoare sau dintr-o combinație de valori (Fig. 1). Fiind vorba de trimiteri fără dată fixă, dar într-un număr extrem de mare - la nivelul a mii de bucăți - întregurile poștale se ștampilează prin tipărire, fără dată (00.00.0), iar ora este cea de sfârșit de tură poștală (18). Plata se face de către firme pentru întreaga cantitate comandată, iar utilizarea întregurilor poștale rămâne la alegerea comanditarului (în anul înscris pe ștampilă sau într-o perioadă nedeterminată).

Plicurile folosite de Poșta germană în propriile servicii, mai ales în cel de filatelie, sunt mult mai numeroase și mai interesante decât cele particulare. În primul rând, la francare se folosesc cele trei valori de bază - 55, 90 și 145 cenți - conform normelor germane. La aceste plicuri se remarcă două feluri de obliterare, în funcție de importanța materialului expedit: pentru reclame obișnuite lipsește data (mai ales ziua și luna), iar pentru corespondență cu abonații (și nu numai) obliterarea are data expediției. Cum și aici este vorba de mii de scrisori (filatelia germană are câteva zeci de mii de abonați), ștampilarea se face prin tipărire. Revenind la francare, aceasta se realizează fie cu o marcă poștală cu valoarea cerută, fie prin combinația a două sau trei mărci poștale. Tematica aleasă este foarte diferită, mărcile poștale fiind similare cu cele adevzate apărute pe piață. Voi

Fig. 2

exemplifica prin câteva imagini: în Fig. 2 sunt prezentate trei plicuri cu flori având francaturi de 90 cenți, 145 cenți (100+45) și 145 cenți; Fig. 3 reprezintă tematica sport, marca poștală având valori cu suprataxă (care, oricum, nu se includ în valoarea de francare); Fig. 4 - plicuri cu tematica mijloace de transport; Fig. 5 - un frumos întreg poștal cu tematica marină, într-o combinație

de trei mărci poștale (cu un total de 145 cenți).

Garantia circulației acestor piese, majoritatea plicuri cu fereastră pentru adresă, este și faptul că ele nu se găsesc în comerțul liber, fiind utilizate doar de către Poșta.

Asupra sistemului de francare la Poșta germană, dar mai ales despre mărcile poștale cu suprataxă - într-un articol viitor.

Fig. 3

Fig. 5

Fig. 4

Dan ȚĂRAN, născut la Arad în anul 1933, timișorean din anul 1951. Preocupări filatelice: maximafilie, filatelie tematică sport, în special sporturi nautice. Machetator a peste 1.000 de ștampile ocazionale și publicitare (pentru mașinile din oficiile de tranzit), cca. 450 de plăci ocazionale și de expoziție, peste 280 de întreguri poștale, 8 mărci poștale și viniete, peste 70 de suporturi pentru ilustrate maxime, cca. 60 de medalii, plachete și insigne filatelice. Între anii 1990-1995 a realizat, pentru Radio Timișoara, peste 200 de emisiuni cu subiect filatelic. Membru de onoare al AFR (1983), al Asociației Filatelice Cluj (2002) și al Asociației Filatelice Timișoara (2003). Din anul 1995 s-a stabilit în Germania la Leonberg (Stuttgart).
Contact: + 49 715 229 124, Leonberg, Germania.

GarchingCon 8

În perioada 17 - 19 iulie 2009, la Garching b. München a avut loc a 15-a ediție a Zilei Cosmosului și Convenția **GarchingCon 8** a colecționarilor germani pe tema Cosmos, SF și conexe. Una din cele două ștampile ocazionale ale evenimentului este dedicată regretatului astrofilatelist german **Peter Wilhelm**, primul președinte al grupării **Weltraum** -

Philatelie, înființată la mijlocul anului 1976. Autor al unor lucrări de referință în domeniul astrofilateliei (referitoare la programele *Mercury, Gemini, Apollo, Skylab*), **Peter Wilhelm** a marcat profund mișcarea astrofilatelică mondială. În memoria sa filateliștii germani au înființat **Premiul Peter Wilhelm pentru cercetare în astrofilatelie**. Alături de portretul astrofilatelistului, pe ștampila ocazională este reprodus satelitul **Planck**, lansat recent cu

o rachetă **Ariane5**, având ca misiune cercetarea radiației cosmice de fond. (Florin Patapie-Raicu)

România de dincolo de hotare

Ing. Norbert BLISTYAR

Mult timp s-a vehiculat ideea că reprezentanțele diplomatice române din străinătate nu ar fi beneficiat dealungul anilor de scutiri de taxe poștale. Scrisoarea prezentată aici este o primă mărturie despre existența unei asemenea situații de scutire de taxă poștală de care a beneficiat Legația Română din Paris la începutul anului 1919.

Sub acest titlu intenționeam mai demult să public într-o revistă filatelică din România scrisoarea alăturată împreună cu câteva observații legate de ea. Cum D-nul Cristian Scăiceanu în articolul său din philatelica.ro Nr. 1/2009 prezintă la rândul său mai multe piese plecate sau adresate unor reprezentanțe diplomatice, cred că este corect să optăm pentru publicarea altor piese asemănătoare celor discutate acolo, în aceeași revistă. Iată deci ce a determinat revenirea la acea temă.

Scrisoarea în cauză (Fig. 1) pleacă în 12 Martie 1919 din Paris spre Belgia, deci se încadrează pe deplin în perioada analizată în articolul menționat. În dreapta sus este aplicat cu tuș albastru sigiliul Legației Române - LEGATION DE ROUMANIE x PARIS x - iar peste sigiliu ștampila de zi a poștei franceze PARIS 45/R DE LA BOETIE cu data indicată anterior. Scrisoarea este adresată Prof. F. Habran în localitatea Lavacherie/Belgia unde ajunge pe 17 martie, după cum rezultă din ștampila poștei belgiene aplicată pe spatele plicului (Fig. 2)

Această scrisoare ridică mai multe probleme. În primul rând ea atestă că Legația Română din Paris beneficia în martie 1919 de scutire de taxă poștală. Prin aplicarea sigiliului oficial al Legației în colțul din dreapta sus, acolo unde în mod obișnuit se lipesc mărcile poștale, se semnala în mod clar dreptul la scutirea de taxe poștale. Absența oricărori însemne de taxare porto, atât din partea poștei franceze cât și din partea poștei belgiene, confirmă această stare de lucru. Plicul

contrazice afirmația D-lui Cr. Scăiceanu că în perioada respectivă reprezentanțele diplomatice românești din străinătate nu ar fi beneficiat de nici o scutire de taxe poștale și iată că pentru Franța situația este alta. Este adevărat că nici Călin Marinescu în foarte documentata sa lucrare *Tarifele, taxele și gratuitățile poștale din România, vol. 1/2008*, nu menționează pentru reprezentanța diplomatică franceză o scutire de taxă poștală, ori la nivel diplomatic aceste scutiri se fac de obicei pe bază de reciprocitate. Nu este însă exclus ca în condițiile deosebite din perioada imediat următoare Primului Război Mondial România să fi beneficiat de un tratament aparte.

Interesant și un alt aspect și anume, scrisoarea este o trimitere particulară provenită din București (vezi Fig. 2) care a fost pusă la poștă abia în Paris, probabil împreună cu corespondența oficială a Legației Române, deci a beneficiat acolo în mod fraudulos de scutire de taxă poștală. Despre modul cum această scrisoare a ajuns la Paris putem face numai supoziții. Cert este că, în prima jumătate a anului 1919, transportul corespondenței din România spre Europa de Vest era îngreunat și adeseori chiar întrerupt temporar atât pe ruta sudică (Viena) cât și pe cea nordică

(Dresda/Berlin). De aceea este de presupus că scrisoarea a ajuns la Paris fie prin bunăvoința unui membru al Legației, cunoștință apropiată cu expeditorul, fie a curierului diplomatic, iar acolo a fost depusă la poștă împreună cu alte scrisori provenite de la Legație.

Piesa este desigur interesantă din punct de vedere al istoriei poștale și probabil că există documente de arhivă care pot preciza care a fost perioada de timp în care Legația Română din capitala Franței beneficia de scutire de taxă poștală. Nu ar fi exclus ca aceasta să fie legată de intrarea României în război alături de Puterile Antantei, cum nu este nici exclus ca și alte țări să fi acordat reprezentanțelor diplomatice românești, în acel context aceleași facilități. Poate că cei care au acces la Arhivele Ministerului Afacerilor Externe vor desluși mai ușor această problemă. Nouă filateliștilor ne rămâne doar sarcina de a căuta în continuare asemenea piese.

Ing. Norbert Blistyar, născut în 1942 la Jimbolia, România, absolvent al Facultății de Chimie Industrială din Timișoara (1964). Din 1991 stabilit în Germania. Preocupări filatelice: istorie poștală.

Contact: norbert.blistyar@freenet.de

Romania beyond the borders

Eng. Norbert BLISTYAR

For a long time the idea that the Romanian diplomatic representations abroad would not have benefited for years of exemption from postal charges was spread. The letter presented here is a strong evidence of the existence of such a situation of postal charge exemption in the benefit of the Romanian Legation in Paris in early 1919.

Under this title we intended long ago to publish, in a Romanian philatelic magazine, the following letter along with some related comments. In the manner of how Mr. Cristian Scăiceanu, in his article published in philatelica.ro Nr. 1/2009, presented more items sent to some diplomatic representations, I think it's fair that we chose to publish other similar items to those discussed here, in the same magazine. So here's what led to the return to that topic.

The letter in question (Fig. 1) is leaving Paris in March 12, 1919 en route to Belgium, so it fully fits in the time span analyzed in the above quoted article. In the top right, in blue ink, the seal of the Romanian Legation is visible - LEGATION DE ROUMANIE x PARIS x - and over the seal, the day postmark of the French post office

PARIS 45/R DE LA BOETIE, bearing the date indicated above. The letter is addressed to Prof. F. Habran in Lavacherie/Belgium, where it arrives on March 17, as it arises from the postmark of the Belgian post seen on the back of the envelope (Fig. 2)

This letter raises more serious issues. First it certifies that the Romanian Legation in Paris was benefiting in March 1919 of exemption from postal charge. By applying the official Legation seal in the top right corner, place where usually postage stamps are found, the right to exemption from postal charge was clearly stressed. The lack of any signs of porto charges, both from the French post and the Belgian Post, confirms this twill. The envelope opposes the assertion of Mr. Cristian Scăiceanu that during that time the Romanian diplomatic representations abroad would not have benefited from any postal tax absolution and hereby for France the case is different. It is true that neither Mr. Calin Marinescu, in his professional work *Tarifele, taxele și gratuitățile poștale din Romania*, vol. 1/2008, does not mention a postal charge exemption for the French diplomatic representation, as the diplomatic exemptions are usually given on a reciprocity basis. It is not excluded that, in the special

conditions of the period immediately following the First World War, Romania has benefited from special treatment.

Also, an interesting issue, namely, is that the letter is a private sending from Bucharest (see Fig. 2), which was not mailed until reaching Paris, probably along with official correspondence of the Romanian Legation, therefore benefiting from tax absolution in a fraudulent manner. We can only speculate about how this letter ended in Paris. The fact is that in the first half of 1919, the mail transport from Romania to Western Europe was difficult and often even interrupted temporarily, both on the south route (Vienna) and the north one (Dresden/Berlin). Therefore it is assumed that the letter arrived in Paris by the goodwill of a member of the Legation, closer acquaintance with the sender, or by that of the diplomatic courier, and mailed there along with other letters from the Legation.

This item is certainly interesting in terms of postal history and perhaps archived documents exist which may indicate the time when the Romanian Legation in the capital of France granted exemption from postal charges. It should not be excluded that it is related to the entrance of Romania into the war alongside the Entente Cordiale, as there is no reason for other countries, in those historical conditions, not to grant the same facilities to the Romanian diplomatic representations. Maybe people who have access to the archives of the Ministry of Foreign Affairs will explain this problem more easily. For us, the philatelists, the only task that remains is searching continuously for such items.

Eng. Norbert Blistyar, born in 1942 in Jimbolia, Romania, graduate of the Industrial Chemistry Faculty of Timișoara (1964). Since 1991 he is settled in Germany. Philatelic preoccupations: postal history.
Contact: norbert.blistyar@freenet.de

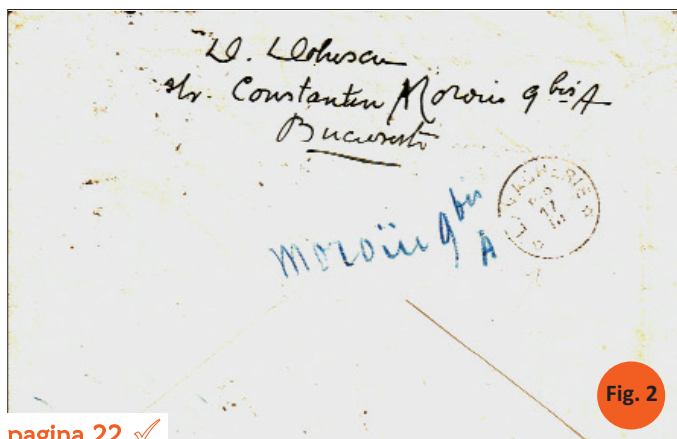

Fig. 2

EMISIUNILE ANULUI 2009

Grupaj: dr. Ioan DANILIUC

1834 A 31-a CONFERINȚĂ A POLIȚIILOR DIN CAPITALELE EUROPENE

The 31st CONFERENCE OF THE POLICE AGENCIES FROM THE EUROPEAN CAPITALS

Pereche tête-bêche din coala tip I

Pereche tête-bêche din coala tip I

Pereche tête-bêche din coala tip II

Valoarea de 1,00 L reproduce emblema Direcției Generale de Poliție a Municipiului București și jumătate din harta capitalei, iar valoarea de 1,60 L reproduce cealaltă jumătate a hărții și insigna Poliției Române.

Data punerii în circulație: 25.05.2009

Dimensiune marcă: 48 x 33 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU

Prezentare:

minicoli tip I cu 10 mărci (2x5) de valori identice în care coloana a doua are o dispunere tête-bêche iar pe marginile laterale în dreptul fiecărei mărci, este figurată câte o jumătate din harta capitalei;

minicoli tip II cu 10 mărci, ambele valori (5 serii), având pe marginea stângă sigla conferinței iar pe cea dreaptă stema Bucureștiului.

Sigla conferinței și textul în limba engleză din compoziția grafică a mărcilor din acest tip de minicoli au fost imprimate cu cerneală vizibilă în UV.

Tipărit offset, la 5 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia). Un FDC echipat cu seria, obliterat P.Z., ștampilă aplicată și în folio argint. Tiraj 510 buc.

Tiraje (Run printing)

Valoarea	120.000	106.170*	Total
1,60 L	120.000	106.170*	226.170
8,10 L	120.000	106.170*	226.170

* Din acest tiraj un număr de 85.250 serii complete sunt incluse în minicoli de tip II

Date of issue: May 25, 2009

Face values: RON 1.00, RON 1.60

Stamp size: 48 x 33 mm

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU

Page composition: **small sheet type I** of ten (2x5) stamps each value with five strips tête-bêche having on illustrated margin the map of Bucharest; **small sheet type II** of 10 (2x5) stamps with both values (five sets), with graphic elements imprinted with UV ink, having on the illustrated margin the Conference's logo and Bucharest's coat of arms.

Printing system: offset, in five colours, on chromo paper (UK origin). One FDC equipped with the both stamps, numbered and cancelled with the **first day postmark** of the issue, having in addition imprinted clearly in silver foiling the **first day postmark** of the issue. Run printing: 510 pieces.

1835 ROMÂNIA - SURSĂ EUROPEANĂ DE ENERGIE ROMANIA - AN EUROPEAN SOURCE OF ENERGY

Tiraje (Run printing)

Valoarea	80B	2,10L	3,00L	Total
0,80 L	80.000	18.000	98.000	
2,10 L	5.000	18.000	23.000	
3,00 L	5.000	18.000	23.000	
Bloc coliță		13.200*	13.200*	

* Numărul blocurilor coliță se adaugă tirajului fiecărei valori în parte

Imaginile ilustrate pe cele trei mărci poștale redau în mod sugestiv evenimente de importanță europeană:

- primul oraș din Europa cu iluminat electric stradal - Timișoara (valoare 0,80 L);
- primul oraș european iluminat cu gaze naturale - Turda (valoare 2,10 L);
- cea mai mare hidrocentrală de pe Dunăre - Porțile de Fier I (valoare 3,00 L).

Blocul - coliță al emisiunii, prezintă de asemenea, într-un concept original cele trei mărci, alăturate simbolurilor energiei - soarele și turbina - precum și imagini reprezentative ale spiritualității, tradițiilor și tezaurului cultural românesc.

Data punerii în circulație: 02.06.2009

Dimensiuni: marcă - 48 x 33 mm.; blocul coliță - 184 x 133 mm.

Machetatori: Mihai VĂMĂȘESCU și Stan PELTEACU

Prezentare: **minicoli** cu 10 mărci (2x5) de aceeași valoare, având pe marginea dreaptă câte un text explicativ în limba engleză în dreptul fiecărei mărci din coloana a II-a; **bloc - coliță** cu cele trei mărci ale seriei amplasate vertical în casete perforate individual (manșeta, foarte generoasă, poartă o compoziție grafică sugestivă și texte explicative în limba engleză).

Tipărit offset, la cinci culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia). Blocul - coliță are elemente grafice în folio aur.

Un FDC echipat cu mărcile seriei, numerotat și obliterat cu ștampila P.Z. Suplimentar ștampila este imprimată și în folio aur. Tiraj 630 buc.

pagina 24 ✓

The images of the three postage stamps of this issue show, in a suggestive manner, events of an European importance:

- the first European city with street electric lighting - Timișoara (face value RON 0.80);
- the first European city illuminated with natural gases - Turda (face value RON 2.10);
- the largest hydroelectric power plant on Danube River - Iron Gates I (face value RON 3.00).

The perforated miniature sheet of the issue also presents in an original concept the three postage stamps of the issue with energy symbols - the sun and the turbine - and the representative images of spirituality, traditions and the cultural treasure to the Romania territory and all could be named under suggestive title: Romania - history pages of Europe and energy. Date of issue: June 2, 2009

Stamp size: 48 x 33 mm. Perforated miniature size: 184 x 133 mm.

Designers: Mihai VĂMĂȘESCU and Stan PELTEACU

Page composition: in **small sheet** of ten (2x5) stamps of each face value with illustrated margin with explanatory text in English; **perforated miniature sheet** of three stamps with illustrated margin.

Printing system: offset. In five colours, on chromo paper (UK origin). Perforated miniature sheet in five colours + gold foiling. One FDC equipped with the all stamps, numbered and cancelled with the *first day* postmark of the issue, having in addition imprinted clearly in gold foiling the *first day* postmark of the issue. Run printing: 630 pieces.

1836 -1837 APOLLO 11 - 40 de ani de la primul pas pe Lună

APOLLO 11 - 40 years since the first step on the Moon

Tiraje (Run printing)

Valoarea	Minicoală	Coliță dantelată	Total
2.000	2.450	4.450	
1.000	13.200	14.200	

Valoarea de **3,00 L** îl prezintă pe Neil Armstrong coborând din modulul lunar, iar în fundal modulul de comandă și serviciu Columbia precum și Pământul; valoarea de **14,50 L** prezintă diverse etape ale zborului care sunt numerotate și explicate în limbile română și engleză.
 Data punerii în circulație: 20.07.2009.
 Dimensiuni: marcă - 36 x 36 mm.; coliță dantelată - 128 x 116 mm (diametru timbru: 30 mm).
 Machetator: Vadim-Alec BARTOS.
 Prezentare: **minicoli** cu opt mărci+o vinietă; **coliță dantelată** Tipărit offset, pe hârtie cromo-gumată (Aglia) la patru culori (minicoala) și cinci culori (coliță dantelată).
 Un FDC echipat cu timbrul emisiunii, numerotat și obliterat cu ștampila P.Z. Tiraj 410 buc.
 Un set de cărți poștale maxime (două imagini) într-un tiraj de 410 seturi.
 Un carton filatelic numerotat, echipat cu seria emisiunii, obliterat cu ștampila P.Z. Tiraj 200 buc.

Date of issue: July 20, 2009.
 Stamp size: 36 x 36 mm. Perforated souvenir sheet size: 128 x 116 mm (stamp diameter: 30 mm).
 Designer: Vadim-Alec BARTOS.
 Page composition: in **small sheet** of eight stamps + one label; **perforated souvenir sheet**.
 Printing system: offset, on chromo paper (UK origin) in four colors (small sheet) and five colors (perforated souvenir sheet).
 One FDC equipped with the stamp issue, numbered and cancelled with the **first day** postmark of the issue. Run printing: 410 pieces.
 One maxicard set (two illustrations) / run printing: 410 sets.
 One philatelic numbered document, equipped with the postage stamps set, cancelled with the **first day** postmark of the issue. Run printing: 200 pieces.

1833 A 60-a ANIVERSARE A CONSILIULUI EUROPEI THE 60th ANNIVERSARY OF THE COUNCIL OF EUROPE

Tiraje (Run printing)

Valoarea		Total
Minicoală	600	2.130
Bloc coliță	-	13.000*
Coliță dantelată	2.000	15.000

* Numărul blocurilor coliță se adaugă tirajului fiecărei valori în parte

Data punerii în circulație: 24.07.2009.

Valori nominale: serie - 1,00 L; 1,60 L; 6,00 L; coliță dantelată - 7,60 L.

Dimensiuni: timbre - 48 x 33 mm și 33 x 48mm; blocul coliță - 150 x 139 mm; coliță dantelată - 114 x 100 mm (dimensiune timbru 42 x 52 mm).

Machetator: Radu OLTEAN.

Prezentare: **minicoli** cu opt timbre + o viniță; **bloc - coliță** cu cele trei timbre ale seriei amplasate vertical în casete perforate individual; **coliță dantelată**.

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia). Un FDC echipat cu seria emisiunii, numerotat și obliterat cu ștampila P.Z. Tiraj 410 buc.

Un set de cărți poștale maxime (trei imagini) într-un tiraj de 410 seturi.

Un carton filatelic numerotat, echipat cu seria emisiunii, obliterat cu ștampila P.Z. Tiraj 200 buc.

Date of issue: July 24, 2009.

Face values: issue -RON 1.00, RON 1.60, RON 6.00; perforated souvenir sheet - RON 7.60.

Stamp size: stamps - 48 x 33 mm and 33 x 48 mm; perforated block of three stamps: 150 x 139 mm; perforated souvenir sheet - 114 x 100 mm.

Designer: Radu OLTEAN.

Page composition: in **small sheet** of eight stamps+one label of each face; **perforated block** of three stamps with illustrated margin; **perforated souvenir sheet**.

Printing system: offset, in four colors, on chromo paper (UK origin).

One FDC equipped with all the stamps, numbered and cancelled with the **first day** postmark of the issue. Run printing: 410 pieces.

One maxicard set (three illustrates), run printing: 410 sets.

One numbered philatelic document, equipped with the postage stamps set, cancelled with the **first day** postmark of the issue. Run printing: 200 pieces.

HUNFILA - 2009

László KÁLLAI

Orașul Visegrád situat pe Dunăre, la 40 km nord de capitala Ungariei, Budapesta a fost gazda expoziției filatelice HUNFILA 2009, organizată de Federația Filatelică din Ungaria (MABEOSZ).

Aici s-a constituit în anul 1335 Grupul de la Visegrád, fiind o întâlnire de colaborare între Ioan de Bohemia al Cehiei, Cazimir (III) cel Mare al Poloniei, Carol Robert de Anjou al Ungariei. Întâlnirea a fost o reușită, aducând prosperitate celor trei regate. Această colaborare a fost reînnoită pe 15 februarie 1991, semnatarii fiind Václav Havel - președintele Cehoslovaciei, Lech Wałęsa - președintele Poloniei și József Antall - primul ministru al Ungariei. În 1993, ca urmare a revoluției de catifea,

În sala de expoziție

Grupul de la Visegrád a ajuns să aibă patru membrii.

La acest eveniment filatelic s-a participat cu nouă exponate românești. Rezultatele au fost pe măsură. Astfel, Mircea DRAGOTEANU a obținut: medalie de Aur Mare, la clasa de istorie poștală, cu colecția *Carpathian Mountains Local Post Services (Hone Rinne, Bistra, Măgura) - Hunagry & Romania*; medalie de Aur, la clasa de filatelie tradițională, cu colecția *Northern Transylvania local issues 1944-1945*; medalie de Aur, la clasa de

literatură, cu lucrarea *The History of Transylvanian Hotel Posts - Hohe Rinne, Bistra, Măgura*). La clasa maximafilie Vasile DOROȘ și Coriolan CHIRICHEȘ au obținut medalii de Vermeil. La clasa tineret Andreea KÁLLAI a obținut Argint Mare. De asemenea, la clasa literatură, Andrei POTCOAVĂ a obținut Argint Mare, iar la clasa un panou Mihai CEUCĂ a obținut Argint. Singurul expонат românesc din clasa cartofilie aparținând lui Monica MUNTEAN a fost recompensat de organizatori cu Locul I.

Vermisajul expoziției

Cotul Dunării la Visegrád

Președintele MABEOSZ, Sándor KURDICS

Mircea DRAGOTEANU (dreapta) cel mai titrat român

Poșta Română în Transnistria, 1941-1944 (II)

ing. Călin MARINESCU

4. Transporturile poștale

Luptele grele din august-septembrie 1941 au dus la avarierea căilor ferate și a rețelei rutiere din Transnistria. Până la repunerea lor în funcțiune s-a hotărât ca transportul corespondenței să se facă printr-o unitate de patru avioane care să deservească localitățile în care funcționau oficii poștale românești. Punctul de plecare al avioanelor era orașul Tiraspol și cursele au început zilnic de la 3 septembrie 1941. În luna decembrie 1941 se puseseră deja în circulație unele trenuri și nu se mai admitea la expediere corespondență-avion, cursele poștale aeriene fiind suspendate probabil și din cauza vremii nefavorabile.

Pentru legarea aeropoștală a României cu Transnistria, Direcția Generală PTT a organizat curse poștale aeriene cu avioanele Companiei LARES, care circulau pe ruta București-Galați-Chișinău, prelungită până la Tiraspol. Astfel, în anul 1942, de la 5 mai s-a înființat cursa poștală aeriană București - Galați - Chișinău - Tiraspol și retur, funcționând de trei ori pe săptămână: marți, joi și sâmbătă, până, probabil, la începutul lunii iulie 1942.

Tabel nr. 1 / Table no. 1

Orarul de zbor de la 5 mai 1942
The flights' time table since May 5th, 1942

Plecare Departure	7,30	București	17,30	Sosire Arrival
Sosire Arrival	8,25	Galați	16,35	Plecare Departure
Plecare Departure	8,35	Galați	16,25	Sosire Arrival
Sosire Arrival	9,30	Chișinău	15,30	Plecare Departure
Plecare Departure	9,40	Chișinău	15,20	Sosire Arrival
Sosire Arrival	10,00	Tiraspol	15,00	Plecare Departure

Fig. 5 - Carte poștală cenzurată, expedită prin avion din Oceacov la București pe 12 iunie 1943 (Colecția Em. Săvoiu)

Fig. 5 - Censored Post card sent by flight from Oceacov to București on May the 12th 1943 (Em. Săvoiu collection)

De la 7 iulie 1942 legătura aeropoștală se făcea prin cursa poștală aeriană BUCUREȘTI-IAȘI-CHIȘINĂU-TIRASPOL, prelungită la 28 iulie până la Odesa printr-o cursă locală. Tot de la 28 iulie 1942 s-a înființat și o cursă poștală aeriană directă BUCUREȘTI-IAȘI-CHIȘINĂU-TIRASPOL-ODESA și retur, care a funcționat până la

30 octombrie 1942. Cursa poștală aeriană locală Tiraspol-Odesa și retur a fost suspendată la 4 septembrie 1942, iar cursa poștală aeriană București-Iași-Chișinău-Tiraspol și retur a funcționat tot până la 30 octombrie 1942.

De la 1 august 1942 s-a prelungit cursa poștală aeriană BUCUREȘTI-CONSTANȚA până la ODESA, funcționând astfel până la 4 septembrie 1942.

În anul 1943 avioanele LARES și-au schimbat itinerariul și de la 4 mai s-a înființat cursa poștală aeriană BUCUREȘTI-GALAȚI-ODESA și retur, funcționând de trei ori pe săptămână: marți, joi și sâmbătă.

Repunerea în funcțiune a circulației trenurilor pe căile ferate a condus la înființarea birourilor poștale ambulante feroviare românești în Transnistria. Între anii 1942-1944 în Transnistria a existat o cale ferată principală Odesa-Razdelnaia-Birzula-Smerinca, de la care porneau mai multe ramificații spre est și spre vest. Dintre acestea, mai importante pentru România erau cea de la Razdelnaia prin Tiraspol spre

Chișinău și cea spre Cetatea Albă.

Mai întâi s-a prelungit ruta birourilor poștale ambulante nr. 41 și nr. 42 București-Iași-Chișinău și retur până la Odesa (prin Tiraspol), prin atașarea vagoanelor poștale la trenurile accelerate 701 și 702.

A fost înființată și o rețea proprie de birouri poștale ambulante, care circulau numai în Transnistria, dar aveau predări și primiri de saci poștali cu România. Numerotarea acestor birouri ambulante s-a făcut cu patru cifre față de două și trei cum era în România. Deoarece în România prima cifră reprezenta zona poștalo-feroviară în care își desfășura activitatea biroul poștal ambulant, probabil că și la numerotarea folosită în Transnistria prima cifră (cifra 4) sau chiar primele două cifre (cifrele 40) reprezenta, respectiv, reprezentau zona poștalo-feroviară, iar ultimile două cifre-numărul propriu-zis al biroului poștal ambulant feroviar. Se semnalează astfel 12 birouri poștale ambulante feroviare numerotate 4003-4014, numărul lor putând fi însă mai mare. Acestea erau următoarele:

- Nr. 41, 42 - București-Odesa și retur
- Nr. 4001, 4002 - ...
- Nr. 4003, 4004 - Odesa-Smerinca și retur
- Nr. 4005, 4006 - Razdelnaia-Golta și retur
- Nr. 4007, 4008 - Odesa-Bug și retur
- Nr. 4009, 4010 - Slobotca-Rîbnița și retur
- Nr. 4011, 4012 - Odesa-Ovidiopol și retur
- Nr. 4013, 4014 - Smerinca-Moghilău și retur

Nu s-au găsit informații privind rutele birourilor poștale ambulante nr. 4001 și 4002, a căror activitate a fost suspendată în cursul anului 1942. Nu s-a putut stabili ce se înțelegea prin Bug la ruta birourilor poștale ambulante nr. 4007 și 4008, dar se poate presupune că acestea mergeau până la granița estică a Transnistriei formată de râul Bug și se întorceau.

La fel ca și în România, corespondența depusă la birourile poștale ambulante feroviare, după obliterarea mărcilor poștale cu ștampila biroului respectiv, era trimisă spre cenzurare la

biroul de cenzură cel mai apropiat de pe traseu, urmând a fi dirijată ulterior spre destinatar.

5. Tarifele poștale

În perioada 3 septembrie-5 octombrie 1941 au fost fixate tarife poștale diferențiate pentru corespondența destinată în interiorul Transnistriei (internă) și cea destinată României. Tarifele și taxele poștale pentru această perioadă sunt prezentate în Tabelul nr. 3.

De la 6 octombrie 1941, tarifele și taxele poștale interne în Transnistria și cele pentru corespondența expedită din Transnistria spre România s-au unificat, cu excepția tarifului pentru scrisori, care a rămas diferențiat. Toate tarifele și taxele poștale, exprimate în lei, valabile pentru perioada 6 oct. 1941 - 10 apr. 1944, se pot urmări în Tabelul nr. 4.

Din anul 1942 s-a admis corespondență externă pentru țările aliate României în războiul contra URSS. Corespondența din Transnistria adresată acestor țări ca: Belgia, Germania incluzând Austria, Elveția, etc., era taxată cu aceleași tarife poștale ca pentru România.

Toate publicațiile din Transnistria au redat tarifele și taxele poștale în RKKS.

Ca și în România, și în Transnistria a fost folosit sistemul expediției publicațiilor de către editori cu

Ing. Călin MARINESCU, născut în anul 1955 la Dorohoi, licențiat al Institutului Politehnic din Iași, Facultatea de inginerie chimică. Preocupări filatelice: istorie poștală în legătură cu România.
Contact: romexim.star@b.astral.ro

Tabel nr. 2 / Table no. 2

Orarul de zbor de la 4 mai 1943
The flights' time table since May 4th, 1943

Plecare Departure	7,15	București	17,25	Sosire Arrival
Sosire Arrival	8,00	Galați	16,40	Plecare Departure
Plecare Departure	8,15	Galați	16,25	Sosire Arrival
Sosire Arrival	9,15	Odesa	15,25	Plecare Departure

Click la adresa <http://www.philatelica.ro/luna-apollo.pps>, Dl. general-maior (r), doctor inginer cosmonaut Dumitru Prunariu, (http://ro.wikipedia.org/wiki/Dumitru_Prunariu) președintele Consiliului Științific al Agenției Spațiale Române semnează o amplă prezentare dedicată aniversării a 40 de ani de la prima coborâre a omului pe Lună. (dnd)

Semnalare

Valoarea de 0,30 Lei din emisiunea *Floră din arii protejate - Munții Rodnei* s-a machetat *Floarea de colț*. Corect este *Floarea de colț*. Această greșală de machetare o face mai interesantă pentru filателиști. (Florin Patapie-Raicu)

Romanian post in Transnistria, 1941-1944 (II)

eng. Călin MARINESCU

Tabel nr. 3 / Table no. 3

plata taxelor poștale în numerar.

4. Postal transports

The heavy struggles from August-September 1941 determined the damaging of the railways and the road network of Transnistria. Until their restoring it was decided that the post transport must be done by a unit of four air planes which had to serve the localities where the Romanian post offices worked. The departure point for the planes was Tiraspol city and the flights were daily beginning with September 3rd, 1941. On December 1941 some trains were put into circulation and the plane was not allowed anymore for sending mails, the flights being stopped probably due to the bad weather.

In order to make an aero-postal connection of Romania with Transnistria, the PTT General Division organized postal flights using the planes of LARES Company which circulated on the route Bucharest-Galați-Chisinau, extended to Tiraspol. Therefore the aero-postal flight BUCHAREST-GALAȚI-CHISINAU-TIRASPOL and return was founded, three times a week: on Tuesday, Thursday, and Saturday, probably until the beginning of July 1942.

Since July 7th, 1942 the aero-postal connection was made by aero-postal flight BUCHAREST-IAȘI - CHIȘINAU - TIRASPOL, extended to July 28th to Odessa and return by a local flight that worked until October 30th, 1942. The local postal flight Tiraspol - Odessa and return was suspended on September 4th, 1942 and the postal flight Bucharest-Iași-Chișinău-Tiraspol and return worked also until October 30th, 1942.

From August 2nd, 1942 the postal flight BUCHAREST-CONSTANȚA was extended to ODESSA, working this way until September 1942.

In 1943 the LARES planes changed their route and beginning with May 4th the postal flight BUCHAREST-GALAȚI-ODESSA and re-

Tarife și taxe poștale interne 3 sept. - 5 oct. 1941 (lei)

The domestic postal tariffs and rates Sept 3rd - Oct. 5th, 1941 (lei)

	Interne Domestic	Spre România To Romania
- cărți poștale simple și ilustrate - ordinary and picture post cards	12	24
- cărți poștale recomandate - registered post cards	24	42
- scrisori recomandate 20 g - registered letters of 20 g	36	48
- trepte de greutate 20 g - weight levels 20 g	6	6
- suprataxă <i>prin avion</i> - overtax <i>par avion</i>	24	48

turn was founded, working three times a week: on Tuesday, Thursday, and Saturday.

The resuming schedule of the trains on railways determined the foundation of the Romanian itinerant railway post offices in Transnistria. Between 1942 and 1944, in Transnistria, that the main railway Odessa-Razdelnaia-Birzula-Smerinca from which many branches started, to the east and the west. From these, the most important ones for Romania were Razdelnaia by Tiraspol to Chișinău and the one to Cetatea Albă.

First, the route was extended of the itinerant post offices no. 41 and 42 Bucharest-Iași-Chișinău and return to Odessa (via Tiraspol), by the attach of the postal waggons to the express trains 701 and 702.

An own network of itinerant post offices was also founded that circulated only in Transnistria, but they had exchange (delivery and reception) of postal bags with Romania. The numbering of these itinerant post offices was with four digits as opposed to the two or three digits as it was in Romania. Because in Romania the first number represents the railway postal area where the itinerant post office worked, probably the first number from the system used in Transnistria (the number 4) or even the two first digits (the numbers 40) represented the railway postal area and the last two represented properly the number of

the itinerant railway post office. Twelve itinerant railway post offices numbered from 4003 to 4014 are mentioned, but their number could be even higher. Those were the followings:

- No. 41, 42 - Round trip Bucharest-Odessa
- No. 4001, 4002 - ...
- No. 4003, 4004 - Round trip Odessa-Smerinca
- No. 4005, 4006 - Round trip Razdelnaia-Golta
- No. 4007, 4008 - Round trip Odessa-Bug
- No. 4009, 4010 - Round trip Slobotca-Rîbnița
- No. 4011, 4012 - Round trip Odessa-Ovidiopol
- No. 4013, 4014 - Round trip Smerinca-Moghilău

No information was found regarding the routes of the itinerant post offices no. 4001 and 4002, their activity being suspended during 1942. It was impossible to find out what Bug means to the route of the itinerant post offices no. 4007 and 4008, but we can make the supposition that these went to the eastern border of Transnistria formed by Bug River and then returned.

As in Romania, the correspondence delivered to the itinerant railway post offices, after the cancellation of the stamps with the postmark of the respective post office was sent to the closest censorship office to the route, for further direction to the addressee. ►►►

5. Postal rates

During September 3rd - October 5th, 1941 different postal rates were settled for the correspondence sent inside Transnistria (domestic) and that addressed to Romania. The postal tariffs and rates belonging to this period are presented in the table no. 3.

From October the 6th, 1941 the internal tariffs and rates in Transnistria and those for the correspondence sent from Transnistria to Romania were unified, except

the tariff for letters, which remained differentiated. All the tariffs and rates, available for the period October 6th, 1941 - April 10th 1944, are presented in the table no. 4.

Since 1942 the external correspondence was accepted for the allied countries to Romania during the war against USSR. The correspondence from Transnistria addressed to countries as: Belgium, Germany including Austria, Switzerland, etc. was taxed with the same postal rates as for

Romania. All the publications reproduced the postal tariffs and rates in RKKS.

As Romania, Transnistria was using the system of sending the publications by the editors, the payment of the postal rates being made by cash.

Eng. Călin MARINESCU, is native of Dorohoi, Romania, and received his education in engineering. Working in philately: postal history in connection with Romania.
Contact: romexim.star@b.astral.ro

Tabel nr. 4/ Table no. 4

Toate tarifele și taxele poștale, exprimate în lei, valabile pentru perioada 6 oct. 1941 - 10 apr. 1944

All the tariffs and rates, available for the period October 6th, 1941 - April 10th 1944

	1941 6 oct. Oct.	1942 ... mai May	1942 5 oct. Oct.	1941 1 feb. Feb.	1943 16 dec. Dec.
Scrisori 20 g pentru România Letters of 20 g for Romania	12	12	18	24	60
Scrisori interne 20 g pentru Transnistria Domestic letters of 20 g for Transnistria	6	6	...	12	60
Trepte de greutate 20 g Weight levels 20 g	6	6	12?	6	12
CP simple Ordinary postcard	6	6	6	12	30
CP ilustrate Picture postcards	6	6	6	12*	120
Taxa de recomandare Registered rate	12	12	30	30	120
Taxa expres Express rate	-	24	42	42	180
Taxa adevărate de primire Poste Restante Rate	-	12	30	...	...
Taxa Poste-Restante Rate for confirm reception	...	6	12	...	...
Taxa de reclamație obiecte înregistrate Petition rate for recorded objects	-	12	30	...	...
Idem neînregistrate Idem for unrecorded	...	6	18	...	...
Taxă insuficientă de francare până la 3 lei Rate for incomplete franking up to 3 lei	...	6	...	...	...
Idem, până la 6 lei Idem up to 6 lei	...	12	...	...	...
Suprataxă avion 20 g Overtax par avion 20 g	...	6	12	18**	-
Ziare sau publicații 1 Kg sau fracțiuni de 1 Kg Newspapers or magazines 1 kg or fractions of 1 kg	...	6	...	12	...
Imprimare Printings	...	...	6?		
Cărți literare, didactice, științifice și diverse 1 Kg sau fracțiuni de 1 Kg Literature books, textbooks, scientific books and others 1 kg or fractions of 1 kg	...	12	...	...	...

* este posibil ca din iul./aug. 1943 tariful respectiv să fi fost 24 lei/it's possible from July/August 1943 = 24 lei;

** de la 1 aprilie 1943 / from April 1st 1943.

Apollo 11 - 40 de ani de la primul pas pe Lună al unui pământean

Florin PATAPIE-RAICU

**Here men from the planet Earth
First set foot upon the Moon.**

July 1969 A.D.

**We came in peace for all
mankind**

Acesta este textul de pe mica plăcă din oțel inoxidabil atașată la unul din cele patru picioare ale modulului lunar rămas pe Selena de la misiunea Apollo 11.

În dimineața zilei de 16 iulie 1969, la ora locală 9:32, de pe rampa complexului de lansare 39-A al cosmodromului american de la Kennedy Space Center (KSC), înconjurată de un imens nor de gaze și flăcări de la jeturile motoarelor propulsoare, cea mai puternică rachetă de la acea vreme, *Saturn V*, purtând în vârf cabina cu cei trei membri ai echipajului misiunii Apollo 11, Neil A. Armstrong - comandantul misiunii, Edwin E. Aldrin, Jr. - pilotul modulului lunar și Michael Collins - pilotul modulului de comandă, a început călătoria istorică de 8 zile 3 ore 18 minute și 35 de secunde a primilor pământeni care aveau să materializeze visul omnirii de a atinge Luna și a pași pe suprafața ei.

Pe diverse meridiane și paralele ale Pământului, în fața ecranelor TV, milioane de oameni - de la șefi de state până la cei mai simpli locuitori ai planetei - asis-tau în transmisie directă la debu-

1969, July 16,
13:32:00 GMT - July
24, 16:50:35 GMT;
Flight Crew: Neil
A. ARMSTRONG
(commander),
Michael COLLINS
(CM pilot), Edwin
E. (Buzz) ALDRIN,
Jr. (LM pilot). **Bac-
kup Crew:** James
LOVELL, Jr. (comman-
der), William A. ANDERS
(CM pilot), Fred W. HAISE, Jr.
(LM pilot). **Spacecraft:** Apollo
CSM, Apollo LM and Apollo
ALSEP. **Call Sign:** COLUMBIA /
EAGLE. **Launch Site:** Cape Cana-
verral, KSC, launch pad LC 39A.
Launch Vehicle: SATURN V.

Duration: 8 days, 3
hours, 18 minutes,
35 seconds. **Duration in lunar
orbit:** 59 hours,
30 minutes (30
orbits). **Lunar
surface stay-
time:** 21 hours,
36 minutes. **Lan-
ding moon site:** Sea
of Tranquility. **EVA**

**missions on the lunar sur-
face:** 2 (2 hours, 31 minutes, 40
seconds). **Landing:** mid-Pacific
Ocean, about 370 km south of
Johnston Islands. **Recovery
ship:** U.S.S. HORNET. First man-
ned lunar landing mission and
lunar surface EVA

tul acestei misiuni spațiale, care
peste patru zile urma să se trans-
forme într-un eveniment remar-
cabil pentru istoria omenirii. Cel
care scrie aceste rânduri, la acel
moment un proaspăt absolvent
de liceu care tocmai se pregătea
pentru susținerea examenelor de
admitere la Facultatea de fizică,
stătea în fața televizorului alături
de părinți și de fratele său mai
mic, numărându-se printre mi-
lioanele de pământeni care asis-
tau la primele momente ale
acelei minunate aventuri a știin-
ței și tehnologiei terestre.

În studioul Televiziunii Româ-
ne era o mare nervozitate, care

se făcea simțită prin eter până la
cel mai îndepărtat receptor TV
din țară, deoarece nu se putea
stabili legătura cu trimisul special
la locul startului, tovarășul Ion
Petru - un exemplu de incompe-
tență fudulă în chestiuni de știin-
ță și în particular în probleme
legate de emisiunile TV cu temă
științifică, dar care se afla în gra-
țiile depline ale puterii de atunci.
Am bănuir că lucrurile nu sunt în
regulă la modul cel mai dubios
posibil, iar ulterior ni s-a confir-
mat prin canale neoficiale că tov.
Ion Petru se evaporase la ajunge-
rea pe teritoriul SUA precum mă-
garul în ceață și că probabil soli-
citase la modul pur formal, fără a
fi dizident, o formă oarecare de
azil! Când cei de la Televiziunea
Română și-au dat seama că nu
mai există vreo soluție în cazul le-
găturii...eterice cu tov. Ion Petru,
l-au adus în mare grabă în stu-
dioul TVR, de voie - de nevoie
(pentru că, la fel ca mulți intelec-
tualii valoroși de pe la noi, fusese
marginalizat de ceva vreme) pe
un adevărat profesionist al comen-
tariilor în domeniu, și în gene-
ral al emisiunilor de știință
televizate - medicul și ulterior
profesorul de biologie, Andrei Ba-
calu. De la acel moment atmos-
fera în studioul TVR s-a ▶▶▶

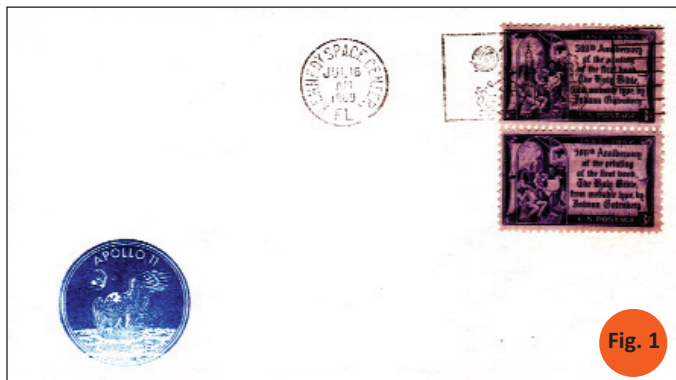

Fig. 1

relaxat iar noi, telespectatorii, am putut urmări transmisia de la KSC comentată într-un mod absolut remarcabil.

Mult mai târziu aveam să aflui, cu destulă uimire, că România a fost singura țară din așa-zisul *lagăr socialist* care a transmis în direct aselenizarea lui Neil Armstrong.

În materie de astrofilatelie evenimentul este bine ilustrat, de

la start și până la reîntoarcerea echipajului pe Pământ, piesele referitoare la misiunea Apollo 11 fiind foarte căutate și apreciate de către colecționari. Picul din Fig. 1, având ca ilustrație cașetul oficial al NASA pentru misiunea Apollo 11, poartă ștampila de la KSC la momentul startului din ziua de 16 iulie 1969. În Fig. 2, aceeași ștampila de la KSC este

aplicată pe un VIP card - un suport similar, ca format, unei cărți poștale - editat de NASA și difuzat, în număr limitat, începând cu misiunea cosmică Apollo 7, unor persoane importante - VIP-uri (Very Important Person) - invitate de NASA să asiste în spațiul oficial de la KSC la startul unor misiuni cosmice pilotate (cu o excepție, cea referitoare la lansarea stației cosmice Skylab și care, în mod firesc, a fost o misiune nepilotată)(*). În Fig. 3, o ștampilă manuală de la Patrick Air Force Base (PAFB) - baza militară situată în cadrul aceluiași complex de la KSC și a cărei ștampilă este echivalentă cu ceea ce se cunoaște sub numele de ștampilă de Poșta Militară de la cosmodromul sovietic/rusesc Baikonur, obliterează un plic special emis de către dealer-ul Carl Swanson de la celebra firmă *Spacecraft*, care a servit cu mare artă interesele colecționarilor astrofilateliști vreme de mai bine de un deceniu. Ștampila mecanică (Fig. 4) de la Cape Canaveral - alt oficiu poștal, cu vechi state *de serviciu* pentru astrofilateliști, situat tot în cadrul complexului de la KSC - marchează același moment al startului misiunii Apollo 11 din 16 iulie 1969 pe un plic ilustrat cu un cașet experimental-revoluționar al momentului, și anume unul de tip *folio-print*.

Înainte de start, și apoi pe tot timpul misiunii cosmice, o mulțime de stații terestre specializate au declanșat activitățile de urmărire și control ale zborului în conformitate cu graficul stabilit de cartierul general al NASA. De pe teritoriul Statelor Unite (Corpus Christi din Texas, Greenbelt din Maryland, Boulder din Colorado - Fig. 5, etc.), trecând prin Canada (stația STADAN de la St. John's, Newfoundland - Fig. 6), prin Marea Britanie sau Spania și ajungând până în Australia (stația NASA de la Canberra, stația DSS 41 din Woomera - Fig. 7) prezentăm doar câteva exemple de acest gen într-un spațiu relativ limitat al articolului în ra-

Fig. 2

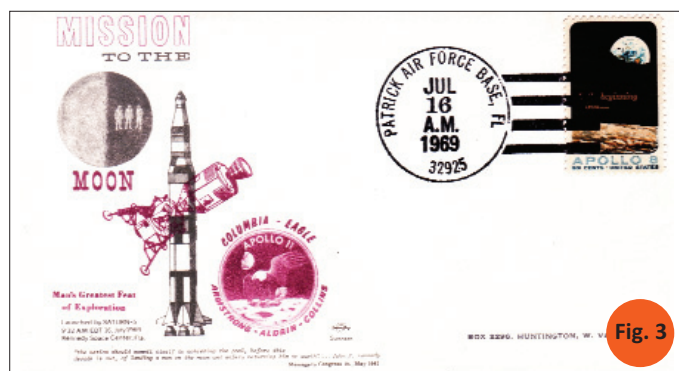

Fig. 3

Fig. 4

port cu anvergura istorică a evenimentului Apollo 11. Astrofilateliștii interesați vor găsi pentru colecțiile lor numeroase piese, provenind de la o varietate de stații terestre, din cele mai diverse locuri ale planetei, într-o vreme a timpurilor eroice în care nu existau sateliți specializați TDRS (*Tracking and Data Relay Satellites*) poziționați pe orbită terestră.

După efectuarea procedurilor standard în vederea înscrierii navei Apollo 11 pe traiectoria către Lună, echipajul a executat operațiunea de docare a modului lunar *Eagle* (*Vulturul*) la modulul de comandă și serviciu *Columbia*. Drumul spre Lună a continuat normal, conform planului stabilit, astfel încât la 19 iulie nava Apollo 11 a trecut în *spatele* Lunii, unde s-a procedat la aprinderea motorului propulsor de serviciu pentru a se intra pe orbita lunară. Pe parcursul celor 30 de orbite lunare care au urmat satelizării navei, membrii echipajului au văzut prin hublou o diversitate de imagini selenare, incluzând locul destinat aselenizării din partea de sud a Mării Liniștii (*Mare Tranquillitatis*), situat la 20 km sud-vest de craterul Sabine D (0,71N; 23,63E). Locul de coborâre a fost ales aici pentru că părusa a fi relativ plat din imaginile transmise anterior de sondele lunare automate *Ranger 8* și *Surveyor 5*, deci pentru a nu crea probleme majore la aselenizare sau în timpul activităților extravehiculare. La 20 iulie 1969 modulul lunar *Vulturul*, cu Armstrong și Aldrin la bord, s-a separat de modulul de comandă *Columbia*, unde Collins a rămas de serviciu pentru a inspecta mai întâi modulul *Eagle*, care a efectuat o pi-ruetă pentru a se observa dacă nu s-a deteriorat pe drumul spre Lună, iar apoi pentru a fi omul de legătură între Lună și Pământ, dar având ca sarcină vitală aceea de a-i aștepta pe primii doi la întoarcerea de pe suprafața Lunii, a cupla modulul ascensional *Vulturul* la *Columbia* și a efectua

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

apoi împreună procedurile în vederea revenirii pe Pământ.

Operațiunea de aselenizare a fost însoțită de mici evenimente neprevăzute în calculele minuțioase de acasă, dar ceea ce a fost important s-a dus la bun sfârșit: descinderea pe Lună a

modulului lunar cu Armstrong și Aldrin la bord a avut loc pe 20 iulie 1969, la ora 20:17:40 GMT, mai târziu cu 25 de secunde decât era limita de timp dictată de consumul de combustibil. Conversația după atingerea solu-lui lunar a fost pornită ▶▶▶

de către Aldrin printr-o frază către Armstrong, exprimată în termeni tehnici cu referire la operațiunea de aselenizare în sine, operațiune efectuată manual de către Armstrong și observată în-deaproape de către Aldrin.

Apoi Armstrong a spus faimoasele cuvinte: *Houston, Tranquillity Base here. The Eagle has landed.* (Houston, aici Baza din Marea Li-niștii. *Vulturul* a aselenizat.)

Picul astrofilatic din Fig. 8 are ștampila din locația Centru-lui de Control de la Houston la momentul aselenizării din 20 iulie 1969.

La scurt timp, înainte de pregătirea începerii activității extra-vehiculare, Aldrin a transmis: *Aici pilotul modulului lunar. Aș vrea să mă folosesc de acest moment*

pentru a cere oricărui ascultător, oricine și oriunde ar fi, să se oprească pentru un moment și să contempleze evenimentele ultimelor ore, aducând mulțumiri în felul său. Fraza nu pare completă în mod explicit, dar menționăm că la acea vreme NASA era în proces cu șefa organizației *Ateilor Americani* - Madalyn M. O'Hair - care obiectase echipajul de pe Apollo 8 lectura din *Carte-ia Genezei* la momentul evoluției pe orbită în jurul Lunii în ajunul Crăciunului anului 1968 și care cerea ca astronauții de la NASA să se abțină de la activități religioase în timp ce se află în spațiul cosmic.

Pe 21 iulie 1969, la ora 02:56:15 GMT (20 iulie, ora 10:56:15 PM la Houston), Neil

Armstrong, coborând pe scara modulului lunar, a făcut primul pas pe suprafața Lunii și a spus celebra frază: ***That's one small step for [a] man, one giant leap for mankind*** (Este un mic pas pentru [un] om, un pas uriaș pentru omenire) la exact șase ore și jumătate după aselenizare. La acea vreme, chiar și în textul ilustrației unui plic special emis de firma *Spacecraft/Swan-son* apare textul exprimat fără articolul a pus în paranteză, dar ulterior, unii biografi și ziariști au adăugat articolul nehotărât în fraza lui Armstrong pentru că acest articol nehotărât făcea parte din fraza pregătită pentru a fi rostită la momentul primului pas pe Lună. Neil Armstrong a fost însă atât de emoționat, încât atunci când a pășit pe solul lunar de pe ultima treaptă a scăării, a ezitat un pic și acel articol ***a*** pentru ***un om*** nu s-a mai auzit în transmisia directă de pe Lună. La acel moment de noapte târzie (în România era ora 4:56:15) noi stăteam pironiți în fața ecranelor TV și urmăream, simultan cu alte 600 de milioane de privitori, imaginile nu foarte clare de pe Lună, însoțite de comentariul profesionist al lui Andrei Bacalu care primea în cască sunetul cu comentariul celor de la NASA, el făcând simultan traducerea în limba română, suplimentând cu precizări proprii, necesare publicului larg, nepregătit pentru un asemenea eveniment(**).

La Wapakoneta, micul orașel din statul Ohio în care se născuse Neil Armstrong în anii marii crize economice, o ștampilă mecanică aflată în uzul poștal curent a marcat pentru astrofilateliști, prin data înscrisă, JUL 20 PM 1969, dar și printr-o coincidență fericită a textului *Progress for peace*, momentul istoric al primului pas făcut de om pe un alt corp ceresc (Fig. 9).

La 19 minute de la primul pas făcut pe suprafața Lunii, lui Armstrong i s-a alăturat Aldrin. După ce au înfipt steagul american ►►►

Fig. 8

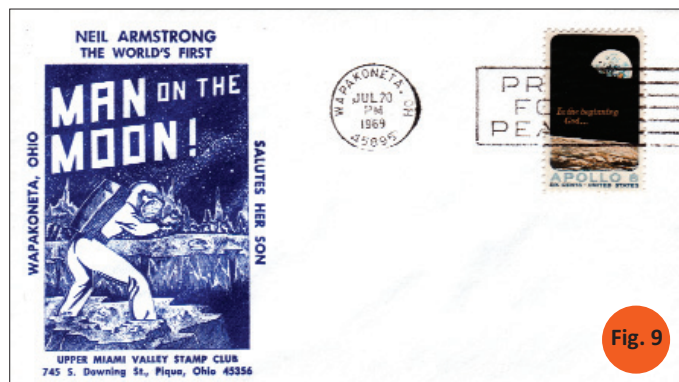

Fig. 9

În solul lunar, cei doi astronauți au discutat cu președintele Richard Nixon. Apoi au debarcat din LM și au pregătit echipamentul științific destinat celor două ore de experimente pe suprafața Lunii: montarea unei folii din aluminiu pentru teste asupra vântu-

lui solar și apoi a unui seismometru pentru înregistrarea oricăror cutremure lunare, fie ele vulcanice ori cauzate de meteoriți în cădere, finalizând cu montarea unui reflector laser care să măsoare orice modificări, cât de mici, ale distanței dintre Pământ

și Lună în vederea testării cu precizie pentru acea dată a teoriei relativității generalizate a lui Einstein. Armstrong și Aldrin au colectat roci și probe de sol lunar, au instalat o cameră TV, astfel încât pământeni să-i poată urmări în activitate și au făcut fotografii pe durata celor 2 ore 31 minute 40 secunde de activitate extravehiculară pe suprafața Lunii. În tot acest timp, cel de-al treilea membru al echipajului, Michael Collins, la 70 de mile deasupra Lunii a pilotat modulul de comandă al navei Apollo, așteptându-i pe ceilalți doi exploratori să revină pe orbita lunară pentru călătoria înapoi spre casă.

Unele din activitățile pe Lună au necesitat mai mult timp decât se așteptaseră specialiștii de la NASA. Centrul de Control din Houston, utilizând o frază codificată, l-a avertizat pe Armstrong că activitatea sa metabolică era prea ridicată și că ar trebui să acționeze mai lent, celor doi acordându-li-se o prelungire de 15 minute a activității pe Lună. Cu peste 21 kg de probe lunare culese, cei doi astronauți au intrat pe rând în cabina *Vulturului*, nu înainte de a renunța la unele obiecte (printre care și rucsacurile, ghetele suplimentare cu plumb pentru mersul pe solul selenar și camera suedeză de filmare *Hasselblad*) care ar fi îngreunat startul de pe Lună, dar au avut grijă să nu lase uitate cele 214 plicuri filatelice pregătite de pe Pământ pentru o plimbare până la Lună și înapoi(***). Cei doi astronauți au represurizat LM-ul și s-au așezat să doarmă. La trecerea a aproape șapte ore de odihnă au fost treziți din somn de la Houston pentru a pregăti zborul de întoarcere. După alte două ore și jumătate, la ora 17:54 GMT, cei doi au decolat de pe Lună în interiorul treptei ascensionale a *Vulturului*, în vederea întâlnirii cu modulul de serviciu *Columbia* în care Michael Collins îi aștepta pentru călătoria înapoi spre Pământ.

Drumul spre casă a fost monitorizat de aceleași stații terestre. Plicul din Fig. 10 poartă o ▶▶▶

Fig. 10

Fig. 11

Fig. 12

stampilă din 22 iulie 1969 a stației Toowoomba, Queensland din rețeaua australiană de tracking și control, rețea care a avut un rol remarcabil în comunicațiile celor de pe Pământ cu misiunea Apollo 11.

Pe 23 iulie, în ultima noapte înainte de amerizare, cei trei astronauți au susținut o conferință de presă care a fost televizată. În ziua de 24 iulie 1969, 10:53 A.M. ora Pacificului, sub directă supraveghere a Centrului de Control din Houston (plicul astrofilatelic din Fig. 11), cabina Apollo 11 a amerizat în Oceanul Pacific la 2.660 km Est de Wake Island și la 389 km Sud de Atolul Johnston. La o distanță de 24 km se afla nava principală de recuperare, portavionul *USS Hornet* (CVS-12); la aproximativ o oră de la amerizare, elicopterele de pe *USS Hornet* i-au recuperat pe cei trei astronauți, care au fost imediat transportați într-o cabină de carantină. Președintele american Richard Nixon a fost prezent la bordul portavionului *Hornet* pentru a-i primi personal pe astronauți la revenirea pe Pământ și a face un schimb de fraze și semne cu mâna, separați fiind de unul din hublourile cabinei de carantină.

Plicul din Fig. 12 este ilustrat cu cașetul US Navy al Flotei de recuperare din Oceanul Pacific și este obliterat cu una din cele două ștampile mecanice (diferite între ele, în principal, prin dimensiunea cercului cu dată) aflate în dotarea oficiului poștal de la bordul portavionului *USS Hornet*. Pentru a marca momentul recuperării echipajului Apollo 11 s-a folosit și o ștampilă manuală tip *four killer bars* (în medalion, Fig. 12) aflată, de asemenea, în dotarea oficiului poștal de la bordul portavionului.

Design, un astrofilatelist colecționează toate plicurile navelor participante la recuperarea unui echipaj cosmic, nave aparținând atât Flotei din Oceanul Pacific, cât și celei din Oceanul Atlantic. Aceste plicuri sunt cunoscute ca fiind ilustrate fie prin ștampilare

Fig. 13

Fig. 14

manuală cu ștemp-luri/cașete din gumă/polimer, aflate la bordul respectivelor nave (executate special pentru eveniment), fie prin tipărire în culori de către autorul lor, Morris Beck - un pasionat al cașetelor navale, care s-a implicat și în realizarea celor legate de recuperarea capsulelor cosmice americane nepilotate, începând de la misiunea spațială americană *Mercury - Atlas 7* din 1962 și până, inclusiv, la misiunea spațială comună americano-sovietică, *Apollo-Soyuz (ASTP)* din anul 1975. Aceste cașete tipărite sunt cunoscute sub numele de *cașete Beck*, iar desenul lor diferă în diverse grade de cel al cașetelor din gumă aplicate la bordul navelor. În Fig. 13-14-15 prezintă trei plicuri diferite ale navei de recuperare *USS Ozark* (MCS-2), aparținând Flotei de recuperare din Oceanul Atlantic, toate purtând ștampilă manuală a oficiului poștal de la bordul navei *USS Ozark*

cu data recuperării echipajului misiunii Apollo 11, și anume: un plic ilustrat cu cașetul manual al Flotei de recuperare din Oceanul Atlantic, un alt plic ilustrat cu cașetul Beck (mai apreciat decât cașetul similar din polimer aplicat, în principal, cu tuș negru sau roșu/magenta la bordul navelor de recuperare) și având în imagine alte elemente de design decât cele ale cașetului din polimer, dar și un al treilea plic cu un cașet nementonat până acum în literatura de specialitate, care este unul din polimer aplicat cu tuș negru, dar conținând în ilustrație... elemente ale *cașetului Beck*! Eu nu îmi pot explica existența sa și așa fi bucuros dacă vreun coleg astrofilatelist ar putea să aducă precizări în legătură cu acest cașet, în afară de a afirma că ar fi vorba de un fals - lucru extrem de improbabil deoarece valoarea de piață a unui astfel de plic nu justifică absolut

deloc o operațiune complicată de falsificare.

Pe 11 august 1969 astronauții echipajului de pe Apollo 11 au ieșit din carantină, iar pe 13 au-

gust, în uralele publicului american, s-a organizat prima paradă fastuoasă în onoarea lor la New York, urmată apoi de cele din Chicago și Los Angeles. Peste câteva

săptămâni au fost invitați pentru o paradă în onoarea lor în Mexico City. Celebrarea din Los Angeles a fost începutul unui turneu de 45 de zile, denumit *Psul uriaș*, care i-a purtat pe cei trei astronauți prin 25 de țări ale lumii.

La un an de la aselenizare, pe 20 iulie 1970, astronauții misiunii Apollo 11 au vizitat sediul ONU din New York (plicul din Fig. 16), oferind organizației mondiale, în mod simbolic, mostre de praf lunar și un steag al ONU care făcuse, alături de steagurile a 135 de țări plus cel al Vaticanului, drumul Pământ - Lună și retur.

Steagul corespunzător al României și mostre de praf lunar fuseseră dăruite românilor de către președintele american Richard Nixon cu ocazia vizitei sale în România, la 2 august 1969.

Florin PATAPIE-RAICU, graduate in Physics at University Al. I. Cuza - Iasi, senior scientific researcher in the field of biomembranes and in the aeronautics and nuclear energetic applied material science. Working in astrophilately and topical philately, mainly in the history of science, from micro - to macrocosmos; designer of more than 250 postmarks (in Romania and others countries), a similar number of commemorative cover's illustrations and some stationery covers; author of over 200 philatelic papers published in Romania, also in Germany, Switzerland and USA. Chairman of the Philatelic Society Moldova-Iasi. Contact: flapatapie@yahoo.com

(*) - În numărul viitor al revistei veți putea citi un interesant articol despre VIP card-uri al cunoscutului publicist filatelic american Ray E. Cartier.

(**) - După 40 de ani, când și dispărutul trimis special Ion Petru (stabilit ulterior în RFG), dar și magnificul comentator Andrei Bacalu sunt doar o amintire, acel absolvent de liceu care în ziua primei aselenizări a pământului avea de susținut primul examen de admitere la Facultatea de fizică, se conectează acum prin Internet la NASA TV - urmărind în timp real orice lansare sau orice aterizare de navetă spațială - ori la ESA TV pentru a urmări lansări ale unor misiuni spațiale eu-

ropene sau chiar rusești.

(***) - Acestea erau plicuri blanco, având ilustrația tipărită în policromie; în ziua de 11 august 1969 a ieșirii echipajului din carantină au fost francate corespunzător, oprite cu ștampila mecanică a oficiului poștal din Webster, Texas, li s-a aplicat o ștampilă complementară manuală cu text pe trei rânduri - /DELAYED IN QUARANTINE AT/ LUNAR RECEIVING LABORATORY/ M.S.C. - HOUSTON, TEXAS/ adică REȚINUT ÎN CARANTINĂ ÎN/LABORATORUL LUNAR DE PRIMIRE/CENTRUL SPAȚIAL AL ZBORURILOR PILOTATE - HOUSTON, TEXAS/ - și au fost semnate de cei trei astronauți de pe

Apollo 11. Mai mult ca sigur, aceste plicuri nu au fost aduse în LM pe Lună la aselenizare, ci au rămas la Collins în modulul de comandă, orbitând în jurul Lunii, alături de cel al 215-lea plic - exemplar unic pregătit pentru Muzeul Poștal Național - având imprimată imaginea timbrului care avea să fie emis de U.S. Post la 3 septembrie 1969 și care, conform declarației scrise a lui Collins, a fost ștampilat în ziua de 22 iulie 1969 la bordul navei Apollo cu echipajul reîntregit, în timpul drumului de revenire spre Pământ, cu o ștampilă manuală tip *four killer bars* (cu bare lungi), având în interiorul cercului textul MOON LANDING JUL 20 1969 USA.

Primul, prima...

ROMÂNIA: priorităţi mondiale la EFIRO 2008 (partea a III-a)

av. Leon IANCOVICI, Medalia de Aur pentru Maximafilie

În primele două numere ale revistei am prezentat, în rândul unicatorilor maximafiliei mondiale şi câteva piese, unele aparţinând colecţiei mele (printre care şi prima ilustrată maximă realizată în România şi cunoscută la această dată), oblitterată T. SEVERIN 27 FEB 900), altele aflându-se în colecţia Georges Naudet (oblitterată la 10.09.1900; 25.05.1909); colecţia Dr. Ioan Daniliuc (7.01.1901), ori în exponatul colecţionarului canadian George Constantourakis, având ca subiect comun: REGELE CAROL I AL ROMÂNIEI. Continuăm prezentarea la acest subiect, a şi a celorlalte perle aflate în colecţia subsemnatului, care au fost expuse la EFIRO 2008.

• CAROL I, BUCURESTI 30 MAR (1)902.

Domnul Emil Chirilov din str. Polizu nr. 2, Bucureşti, România adresează un suvenir poştal corespondentei sale, domnişoara Des Combes, aflată în Neuchatel, Elveţia. Domiciliul expeditorului este înscris de acesta pe aversul cărţii poştale ilustrate, iar adresa destinatarei o regăsim pe revers. Tot pe revers, în colţul din stânga jos, expeditorul şi-a aplicat sigiliul cu iniţialele EC. Menţiunea tipărită CARTA POSTALA este anulată cu cerneală şi înlocuită cu *Imprimé*, iar în dreptunghiul rez-

vat aplicării timbrului s-a precizat *Timbre au dos*, menţiune specifică TCv-urilor (Fig. 1 back).

Cartea poştală ilustrată îl înfăţişează pe regele Carol I al României înveşmântat în uniformă, purtând decoraţiunile şi însemnele regale. Pe fundal se observă scara de acces în palatul regal (Fig. 1).

Cartea poştală (UPU România) a fost editată de casa Stengel & Co din Dresda şi are codul 18101.

Trimiterea este francată cu marca poştală de 5 bani verde, aplicată în poziţia culcat, din emisiunea *Spic de grâu/1898* (Mi #113) şi care reprezintă efigia regelui orientată cu privirea de la dreapta la stânga, la fel ca şi poziţia în care este redată imaginea lui Carol I pe cartea poştală. Francatura corespunde taxei poştale pentru o corespondenţă externă *imprimat*.

Marca poştală a fost oblitterată (BUCUREŞTI 30 MAR 902). Data ştampei este identică cu menţiunea olografă 17 Mars/30 Mars 1902 consemnată de realizator cu cerneală de culoare neagră pe aversul ilustraţiei. De remarcat că la acea vreme Poşta română se conducea după calendarul gregorian, în timp ce pentru populaţie încă funcţiona calendarul iulian.

• CAROL I, SINAIA 13 SEP (1)902.

Parcul reşedinţei regale, Castelul Peleş din Sinaia, ilustrată realizată la finele secolului al XIX-lea ori în primul an şi jumătate al ultimului veac, XX, din mileniul trecut. Pe fundal, clădirea castelului, învăluită de o vegetaţie luxuriantă, indică faptul că imaginea a fost surprinsă, probabil, vara. În prim plan, Regele Carol I, în picioare alături de Regina Elisabeta, instalat într-un cărucior special cu roţile fabricat în Germania. În vastitatea parcului, Majestăţile Lor se aflau la plimbare, însoţite de trei personaje, toate înfiredate, precum şi de un superb cal alb înhamat. Imagine de epocă, realizată *ca la fotograf*, (Fig. 2), pusă în circulaţie, sub egida UPU, de Editura Ad. Maier & D. Stren, din Bucureşti, sub codul 610. Cartea poştală a fost scrisă pe 31 A(u)gust 902 de un rămas anonim NCART astfel cum ▶▶▶

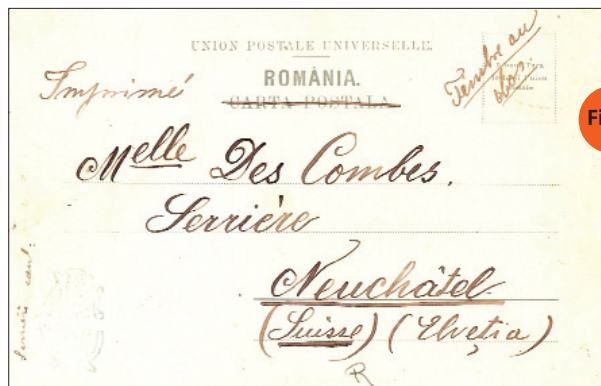

Fig. 1

semnează autograf și datează aversul.

Trimiterea este francată cu valoarea de 5 bani verde, aplicată vertical, din emisiunea *Spic de grâu*/1898 (Mi #113). Trei ștampile poștale fac dovada trecerii efective prin poștă a trimiterii. Aceasta a fost expediată din SINAIA 13 SEP 902, sosește la TITU 14 SEP 902, după care este înmănată destinatariei, domnișoara Cécile Crutzescu, la Mărunțiș (Fig. 2 back).

• **CAROL I, BUCURESCI 15 OCT (1)902.**

Au rămas în urmă 107 ani de atunci, din 15 octombrie 1902 adică, astfel încât imi apare practic imposibil de stabilit dacă dl. Jenică era un pasoniat al curselor de cai, ori dacă frecventa hipodromul din București, situat în acea vreme vis-a-vis de parcul Herăstrău, pe locul unde astăzi se mai poate identifica Târgul Internațional București (TIB) cu pavilionul expozițional.

Cert este, însă, că potrivit propriei mențiuni, caligrafiată într-o zi de mercuri 1902 pe aversul ilustratei de care ne vom ocupa în continuare, domnul în cauză se adresa, din București, domnișoarei Sinica Samolescu din Vadu-Săpat, Mizil: *Mercuri 1902. Sinico dragă. Nu este așa că e frumoasă această carte. Ce mai faci? eri am primit o carte de la tine, mia făcut mare plăcere. Te sărut, Jenică.* Abstracție făcând de ortografia vremii, ori a personajului, scrierea ne oferă o relevantă informație: cei doi se aflau în corespondență, trimițându-și reciproc cărți care, dacă arătau precum piesa aflată acum sub lupa noastră, însemnau veritabile *cărți maxime*. *Curtea Regală la cursele de cai din București* constituie subiectul exclusiv al cărții poștale ilustrate, apărută în Editura Librăriei Emile Storck, furnizor al Curții Regale. Loja este ocupată de familia regală, numărându-se de la cei mai mici membri, urmărind așezați pe scaune cursele de cai, și culminând cu Majestatea Sa, Regele Carol I, asistat de

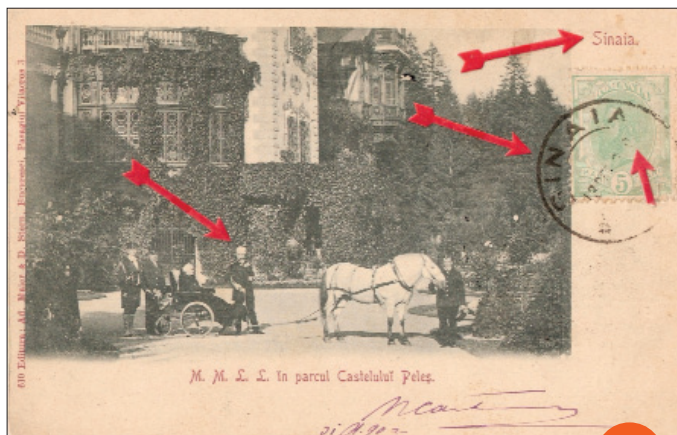

Fig. 2

Principele Ferdinand. Vremea se pare că era toridă, soarele pogorâse pe loja regală, fiindcă deasupra tuturor - cu excepția Regelui și a Prințului - erau deschise o mulțime de umbrele de soare (Fig. 3).

Valoarea de 5 bani (Mi #113), aplicată în colțul din stânga sus al ilustratei în poziția verticală ranversat, a servit drept francatură corectă pentru trimiterea poștală în țară (plecare BUCURESCI 15 OCT 902; sosire MIZIL 16 OCT 902 - Fig. 3 back).

Povestind despre această carte maximă de excepție, nu pot să nu pomenesc întâmplarea datorită căreia am intrat în posesia piesei. Era vară, într-o duminică pe la amiază, în jurul anilor 1985, zi când filateliștii bucureșteni și

împătimiți din țară se strâneau la Melnic, adică la Grădina de vară 11 Iunie, situată pe strada cu același nume, unde cercul filatelic *Nicolae Bălcescu* oficia serviciile de gazdă. Cam pe atunci apăruseră soții Mitruța și Dan Țonescu, care desfăceau la prețuri mai mult decât modice și accesibile oricui, o imensă cantitate de trimiteri poștale - scrisori, întreguri poștale, ilustrate, corespondență de război, carantine, autografe și câte altele - moștenită probabil. La sosirea mea în grădină, în fața standului soților Țonescu se formase deja un rând de cca 30-40 persoane. Înainte de a-mi ocupa locul la coadă, am aruncat o privire la marfa de pe masă. Și tot dintr-o privire am ochit piesa în cauză. ▶▶▶

Mi-am ocupat locul la urma cozii și, timp de aproape o oră până s-au perindat toți cei dinaintea mea, inima mi-a bătut să sară din piept când vedeam că ilustrata trecea prin mâna fiecăruia dintre înaintași - poate jumătate erau maximafiliști - și revenea în teanc, fără a prezenta interes. Abia când am ajuns în fața mesei, mi-am dat seama că incredibilul s-a produs și așa a fost să fie: achiziționasem, la prețul unui sfert de pâine fixat de vânzători cu zâmbetul pe buze și cu plăcerea de a înșenina privirea încă unui bolnav de filatelie, cartea maximă pe care o consideram de la acea vreme-păreră împărtășită, parcă nu de complezență, și de venerabilul Dr. Valeriu Neaga, pe atunci, dacă-mi aduc bine aminte, dirigitor al maximafiliei mondiale - prima carte maximă cunoscută. Era timpul când filatelia în România era *de masă*, accesibilă tuturor (sutelor de mii, poate milioanele de împătimiți) și nimeni nu visa măcar la dezastrul *elitist* de mai târziu, când la *apelul de seară* al filateliștilor mai răspund prezent poate o mie, poate nici

atât. Înfinit mai mult decât cu bani, plătisem prețul *hobby*-ului cu sacrificiul inimii. Și totuși nu atunci, abia peste vreo patru ani am suferit primul infarct ...

• CAROL I, BUZEU 27 JUN (1)905.

La data de 27 iunie 1905, pornea din localitatea Buzău (România), pe *aripile poștei*, o superbă carte poștală policromă, în relief, cu subiect filatelic (*Fig. 4*). Expeditoarea, Mimi Gabrielle, domiciliată în str. Victoria nr. 9 din același oraș, trimitea cu acest prilej, salutări distinse corespondenței sale din Franța, domnișoara Laurence Juraiu, aflată în Rougemont, Doubs. Mesajul a ajuns la destinație pe 1 iulie a aceluiași an. Ambele date, precum și circuitul poștal efectiv parcurs, sunt atestate, de trei stampile poștale: *pe de o parte*, de două stampile aparținând ofi-

ciului poștal de plecare (BUZEU 27 JUN 905), cu care a fost obliteratedă francatura aplicată pe fața cărții poștale, precum și pe versoul acesteia; *pe de altă parte*, tot pe verso este aplicată ștampila oficiului poștal de destinație (ROUEMONT DOUBS 1 JUL 05).

Ilustrația cărții poștale reprezintă, pe lângă stema regatului României, un număr de zece mărci poștale din emisiunea *Spic de grâu 1900/1903* (Mi #129, 131-144) - *Fig. 4 back*.

Francatura aplicată este timbrul poștal de 5 bani verde, tăxă poștală acoperitoare pentru circulația poștală a unui imprimat din România în străinătate. De remarcă și mențiunea tipărită pe aversul cărții poștale (Carte Philatelie déposé. D.R.G.M. 222744), care vădește caracterul filatelic al tipăriturii.

(continuare în numărul următor)

Leon IANCOVICI, născut la 16 ianuarie 1949 în Craiova, licențiat al Facultății de Drept Universitatea București (1972), secția științe juridice, specializat în drept comercial internațional, drept maritim și fluvial internațional, creator în România a dreptului asigurărilor comerciale.

Preocupări filatelice: activitate filatelică recunoscută documentar (1961), studii și cercetări în maximafilie. Contact: 0745 209 209.

Timbre côté vue.

Frumoasele piese pe care în prezent le denumim ilustrate maxime, au ca punct de plecare

(sau ca origine) niște cărți poștale ilustrate care au circulat cu marca poștală lipită (și anulată)

pe fața ilustrată (piese ce au primit denumirea de TCV-*timbre côté vue*). Abia după ce colecționarul francez M. Lecestre (în 1932) a găsit, în mod inspirat, o definiție pentru această nouă categorie de piese de colecție, au început să fie selectate din ce în ce mai atent piesele pentru a fi constituite noi expozate, după părerea mea cele mai frumoase și mai instructive dintre toate cele care participă la expoziții. Alăturat, o astfel de piesă obliteratedă la plecare cu o ștampilă DAGUIN - *ornament crucea Sf. Andrei tip 1900 BUCURESCI 16 FEB 900*, iar la sosire cu ștampila de zi ST AFRIQUE AVEYRON 20 FEVR 00. (Coriolan Chiricheș)

The first ...

ROMANIA: World priorities at EFIRO 2008 (part III)

Barister Leon IANCOVICI, Gold medal at Maximaphily

In the first two numbers of the publication we have shown, among unique items of the world maximaphily, some pieces from my own collection (among them being also the first picture post card issued in Romania and recorded till now), cancelled T. SEVERIN 27 FEB 900, others from the collection of Georges Naudet (cancelled 10.09.1900; 25.05.1909); from the collection of Dr.Ioan Daniliuc (07.01.1901), or from the collection of the Canadian collector George Constantourakis having as common theme: THE KING CAROL I OF ROMANIA. We continue to present on this theme other pearls from my own collection exhibited to EFIRO 2008.

• CAROL I, BUCURESTI 30 MAR, (1)902.

Mr. Emil Chirilov from 2nd Polizu Street, Bucharest, Romania, sends a postal souvenir to his correspondent, Miss Des Combes, who was in Neuchatel, Switzerland. The sender's domicile is written on the obverse of the picture postcard and the address of the recipient is on the reverse. Also on the reverse, in the left lower corner the sender put his seal and the initials EC. The printed note *CARTA POSTALA* is cancelled by ink and replaced with *Imprimé*, and in the rectangle reserved to the stamp was the mention *Timbre au dos*, peculiar mention for TCV (Fig. 1 back).

The picture postcard illustrates the King Carol I of Romania vested in uniform, having the decorations and the royal badges. On background there is the staircase of the Royal Palace (Fig. 1).

The postcard (*UPU Romania*) was issued by Stengel & Co Printing House from Dresda and the code is 18101.

The correspondence is franked with the postage stamp of 5 Bani green, of the issue *Wheat*
pagina 42 ✓

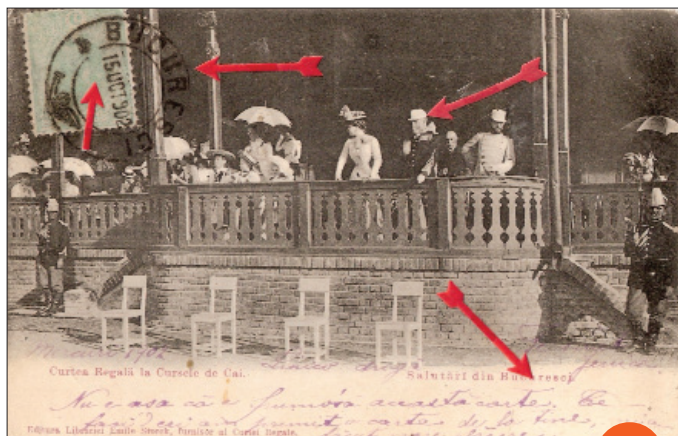

Fig. 3

Eat/1898 (Mi #113) representing the King's effigy with his sight from the right to the left side, as well as the position of Carol I illustrated by the postcard. The postage represents the tariff for external printings.

The stamp was cancelled (BUC)UREȘTI 30 MAR 902. The date of the postmark is identical with the holograph note *17 Mars / 30 Mars 1902* recorded by the accomplisher in black ink on the obverse of the postcard. We have to mention that time the Romanian Post used the Gregorian cal-

endar while the population still used the Julian calendar.

• CAROL I, SINAIA, 13 SEP (1)902.

The residential park, Peles Castle from Sinaia, picture postcard made at the end of the 19th century or in the first year and a half of the last century from the last millennium. On the background there is the palace edifice, covered by luxuriant vegetation, showing that the image was taken probably in the summer time. In the first plan the King Carol I is standing, next to Queen ▶▶▶

Elisabeth, sitting in a special cart with wheels made in Germany. In the immensity of the park, their Majesties were walking accompanied by other three persons, all officially dressed, and also by a superb white horse with gear. Image of older days, made like at photographer, (Fig.2), put into circulation, under UPU aegis, by Ad. Maier&D. Stren Publishing House, from Bucharest, code 610.

The postcard was written in A(ugust) 31st, 902 by an anonymous NCART as the autograph says and dated on the obverse.

The correspondence is franked with 5 bani, green, applied vertically, of the issue *Wheat Eat / 1898* (Mi #113). Three postmarks prove the effective sending by

post. This one was sent from SINAIA 13 SEP 902, arrives at TITU 14 SEP 902, where it's given to the addressee, Miss Cécile Crutzescu, at Mărunțiș (Fig. 2 back).

• **CAROL I, BUCURESCI 15 OCT (1)902.**

107 years passed since October 15th, 1902, so that it seems impossible to find out if Mr. Jenică was fond of horse races or if he frequented the Racecourse of Bucharest, situated that time vis-à-vis of Herastrau Park, where today could still be seen the Bucharest International Fair (TIB) with the exhibition complex.

It's sure that, according to his mention, calligraphically written, on one Wednesday of 1902 on the obverse of the picture post-

card to which we are going to pay attention, a certain gentleman wrote from Bucharest to Miss Sinica Samolescu from Vadu-Săpat, Mizil: *Wednesday 1902. Dear Sinica, It's so beautiful this picture post card, is not so? How are you? Yesterday I received a letter from you which made me a great pleasure. I kiss you, Jenică.* Parts from the orthography of the time or the person, the writing offer us relevant information: the two persons were correspondents, sending to each other postcards, which, if were like that one in our attention, it means they were genuine *maximum cards*. The *Royal Court to the horse races from Bucharest* represents the exclusive subject of the picture postcard issued by the Printing House of the Bookshop Emile Storck, supplier of the Royal House. The lodge is occupied by the royal family, even the little ones, sitting and watching the horse races, and with His Majesty, the King Carol I, accompanied by the Prince Ferdinand. The weather was hot, the sun shined over the royal lodge, because over all of them, except the King and the Prince, many sun umbrellas were opened.

The stamp of 5 bani (Mi #113), applied returned vertically in the upper left corner of the picture postcard, was the correct franking for the internal mail dispatch (departure BUCURESCI 15 OCT 902; arrival MIZIL 16 OCT 902 - Fig 3 back).

Speaking about this exceptional maximum card, I have to speak about the event due to which I got this item. It was in the summer time, one Sunday afternoon, 1985, I think, a day when all the passionate philatelists from Bucharest and from the entire country gathered together to *Melnic*, so that to the 11 June Summer Garden, from the street having the same name, where *Nicolae Bălcescu* philatelic club was the host. About that time the family Mitruta and Dan Tonescu sold at lower and accessible

Fig. 4

prices for anyone a huge quantity of covers, postal stationeries, picture postcards, war mails, letters of quarantine, autographs and many others - maybe of an heritage. At my arrival in the Garden a queue of 30-40 persons was already formed, in front of Jonescu's family stand. Before taking my place at the line I took a look to the merchandise from that table. And by a look I saw the mentioned item. I took my place at the end of the queue and, for about one hour, while all the people before me advanced, my heart was hardly beating seeing that the picture postcard passed from hand to hand to those who were before me at the queue - maybe half of them maximaphilists- and was returned back in the stack, without capturing their interest. Only when I arrived at the stand I realized that the unthinkable was done and it was meant to be like that: I got, at the price of a quarter of a bread, price asked by the sellers with a smile on their face and with the joy to bring happiness in the eyes of an enthusiast philatelist, the maximum card that I considered at that time - and my opinion was shared, I believe it was not by complaisance, by the renown Dr. Valeriu Neaga - who was, if I correctly remember, the leader of the world maximaphily

- the first recorded maximum card. It was the time of *popular* philately in Romania, when the philately was accessible to all (hundreds of thousands, maybe millions of fond people) and nobody even imagine the forthcoming *elitist* disaster, when at the *evening appeal* say yes only one thousand, maybe less. Infinitely more priceless than money, I had paid the price of my hobby with that of a heart's sacrifice. And still no then, but after some 4 years that I will suffer my first heart attack...

• CAROL I, BUZEU 27 JUN (1)905.

On the 27th of June 1905, starting from Buzau city (Romania), a superb polychromatic postcard, embossed, with a philatelic subject was travelling through the *wings* of the post (Fig. 4). The sender, Mimi Gabrielle, resident of 9, Victoria Street, in the same city, was sending with this occasion, distinguished greetings to her French correspondent, Miss Laurence Juraiu, located in Rougemont, Doubs. The message

arrived at the destination on the 1st of July the same year. Both dates, as well as the postal way travelled, are confirmed by three postmarks: *on one side*, by two postmarks belonging to the departure post office (BUZEU 27 JUN 905), with which the postage applied on the front of the postcard is cancelled, as on the reverse, *on the other side*, the reverse of the postcard also bears the postmark of the destination's post office (ROUGEMONT DOUBS 1 JUL 05). The illustration of the postcard represents, along with the coat of arms of the Romanian Kingdom, a number of 10 postage stamps of the issue *Wheat Eat 1900/1903* (Mi #129, 131-144) - Fig. 4.

The franking applied on is 5 Bani green stamp, the postal tax covering the circulation of *printings* from Romania abroad. Also to be mentioned is the printed note on the obverse of the postcard (Carte Philatelie déposé. D.R.G.M. 222744), which underlines the philatelic character of the print.

(to be continued)

Leon IANCOVICI, born on January 16th, 1949, in Craiova, licentiate of Faculty of Law - University of Bucharest (1972), Juridical Section, specialist in international commercial laws, international maritime and fluvial laws, the author in Romania of the laws of the commercial insurance.

Philatelic studies: recognized documentary philatelic activity (1961), studies and research in maximaphily. Contact : 0745 209 209.

► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt

Poșta DDSG - vaporul MEDEA. Scrisoare francată cu trei mărci din valoarea de 10 B albastru din emisiunea *București 1 1876/1879*, expediată de la Turnu Măgurele la Orșova la data de 27 August 1878 cu vaporul MEDEA (colecția Paul Hirsch, *Academia Europeană de Filatelie*, expoziția filatelică de la *Royal Philatelic Society*, Londra, 19 martie 2009). Înainte de a fi cumpărată de actualul proprietar cu 2,000 € de la o licitație, piesa a trecut prin colecțiile a trei filателиști din România aflați încă în viață.

Invitație la o temă gustoasă

Dr. Ioan DANILIUC

Definită ca arta preparării mâncărilor rafinate și de a le aprecia calitățile și gustul, gastronomia a apărut și s-a dezvoltat odată cu apariția și dezvoltarea societăților umane. De la simpla satisfacere a unei necesități esențiale, cea de menținere a vieții, când alimentele erau consumate în stare primară, așa cum le oferea natura, omul a căutat în permanență să aducă îmbunătățiri calității hranei - preocupare favorizată și impulsivitatea mai ales după descoperirea focului. Inițial, aceste îmbunătățiri s-au orientat asupra gustului, recurgându-se doar la prepararea termică, la folosirea diverselor asocieri și combinații de alimente primare de natură vegetală sau/și animală. Ulterior, ca rezultat al dezvoltării civilizației și relațiilor interumane, modificările nu s-au mai limitat doar la gustul hranei ci s-au extins și la restul proprietăților organoleptice, în special asupra aspectului și mirosului - proprietăți menite să bucure privirea și să stârnească apetitul.

Creativitatea și fantezia dovedite în multiplele moduri de preparare și de combinare a componentelor alimentare au determinat apariția unei adevărate arte, cunoscută sub numele de **arta culinară**. Dezvoltată odată cu societățile umane, gastronomia a evoluat ca și societățile înseși, puternic influențată de condițiile geo-climatice ale zonelor respective și de alimentele oferite de natură. În fiecare țară s-a dezvoltat astfel o gastronomie specifică în care și-au pus amprenta, pe lângă condițiile naturale, civilizația, cultura, tradițiile și religia fiecărui popor în parte. În acest context, arta culinară a ajuns la un rafinament deosebit, astfel încât se poate vorbi de preparate aparținând bucătăriei franceze, italiene, chineze, române, etc.

Această temă, pe cât de interesantă, este pe atât de neglijată în filatelie și nu numai în cea românească. Poate acesta este motivul

ce a determinat ca tema să fie atât de rar abordată de colecționari. În anul 2005, ziua Europei a fost dedicată acestei teme, context în care și administrația noastră poștală a emis o serie, formată din două valori, intitulată *EUROPA - Gastronomie* (Fig. 1). În compoziția grafică a acestor două mărci poștale se sugerează mai mult scene de vânătoare pe teritoriul vechii Dacii, scoțând în prim plan cel mai vechi mod de procurare al alimentelor de origine animală. Ca elemente secundare apar vag figuri preparate cu specific

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

vânătoresc. Articolul de față nu își propune să treacă în revistă mărcile poștale, ilustratele maxime sau alte piese filatelice care să constituie conținutul unui expozat, ci se rezumă doar la câteva exemplificări menite să suscite interesul colecționarilor pentru această temă și poate chiar să sensibilizeze machetatorii și editorii de mărci poștale de a medita asupra ei. În acest sens am să susțin ideea prin reproducerea unor ilustrate maxime, ca fiind mai semnificative, cu ajutorul cărora

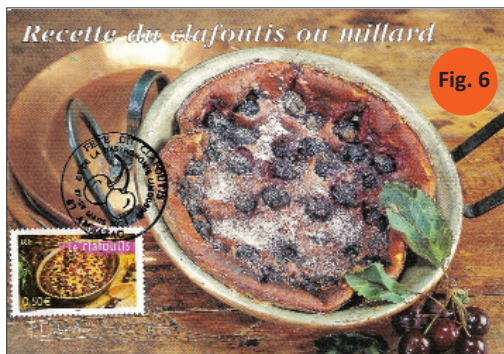
să redau câteva alimente de origine vegetală (în stare proaspătă, Fig. 2 și 3 sau conservată, Fig. 4) care stau la baza multor preparate culinare. În Fig. 5 este ilustrat unul din cele mai vechi și mai răspândite preparate culinare, pâinea, care indiferent de modul de preparare și prezentare, a constituit și constituie simbolul hranei însăși pentru multe popoare.

În Fig. 6 și 7 sunt redată două preparate culinare, rod al creativității și rafinamentului bucătăriei franțuzești. Ineditul acestor

piese constă în faptul că au fost realizate în condițiile unei depune concordante, pe cărți poștale tip rețetă care poartă, tipărite pe față, rețetele preparatelor din imagine.

Dr. Ioan DANILIUC, născut la 19 februarie 1948 în Suceava, licențiat al Facultății de Medicină Generală și al Institutului Medico-Militar din București (1974). Preocupări filatelice: maximafilie. Membru al Biroului Comisiei FIP de Maximafilie (2000-2004).

Contact: dandaniluc@yahoo.com

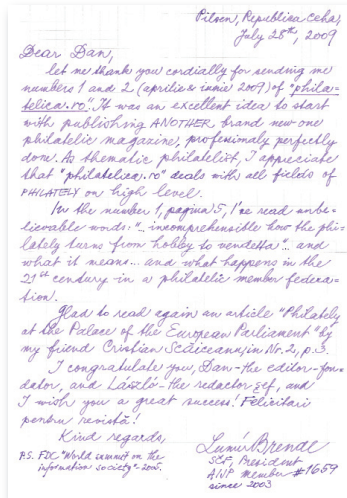

► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ►

Erori nesemnate la emisiunile clasice românești litografiate. Alături semnalăm o eroare la emisiunea Alexandru Ioan Cuza, în oval (1865), valoarea de 20 PARALE, precum și două erori la emisiunea Carol cu favoriți, în cerc (1866/1867), valoarea de 20 PARALE.

(Paul Popescu)

Lumir BRENDL
Pilsen, Republica CEHĂ, 25 iulie 2009

Dragă Dan,

Permite-mi să-ți mulțumesc amical pentru că mi-ai trimis nr. 1 și nr. 2 (aprilie și iunie 2009) din philatelica.ro. A fost o idee excelentă să începi publicarea noii reviste filatelice într-un alt brand realizat într-un mod profesionist perfect.

Ca filatelist tematician apreciez că philatelica.ro tratează toate ramurile FILATELIEI la nivel înalt. (...)

Te felicit pe tine, Dan - editor fondator, și pe László - redactor șef, și vă doresc să aveți mult succes!

Felicitări pentru revistă!

Cu prietenie,

Lumir Brendl

Președinte al Uniunii Filateliștilor din Cehia - SCF
Membru AIJP din anul 2003 # 1659

Ștefan NICOLAU, Botoșani, România,
nicolaust@yahoo.com, 25 iunie 2009 8:58 PM,

Stimate Domnule Dobrescu,

Acum o oră am primit nr. 2 al revistei. Felicitări. Nu am cum și nimeni nu poate contesta realitatea, știind că existența unei noi reviste filatelice, oricât de orb ești, trebuie să o saluți și să-i urezi mulți ani și succese. Sursele noastre de informații sunt așa de puține și rare că poate ar mai fi nevoie de una-doua reviste cu nuanță filatelică, mai ales pentru filateliștii tineri (unde sunt și cum arată capetele de bour existente în colecțiile lumii, alte multe curiozități, vești scurte de la asociații sau filateliști, sfaturi pentru noii colecționari, povestiri care pot fi adevărate, humor, caricaturi, tematici filatelice etc. măcar patru numere pe an de câte 50-60 de pagini fără traduceri în alte limbi, sau chiar un almanah filatelic). După mine nu-i schimbați formatul actual al revistei, este unul dintre atuurile originalității Redacției.

Regret însă că ambele numere sunt puse pe poziții anti astrofila (sau anti Nicolau) cu niște inadvertențe crase. Scrieți că dacă mai sunt o duzină de membri ai grupări? Numai din Botoșani sunt aproape 20 membri dintre care 10 au achitat cotizația către A. F. Botoșani în 2008. În activitate sunt în țară peste 50 care au preocupări expoziționale, realizări materiale filatelice sau publică materiale de astrofilatelie sau tematica cosmos și cu mulți mă întâlnesc. Mergem înainte.

Cu stimă,
Nicolau

Andrei Potcoavă

Craiova, Botoșani, iunie 2009

Mesagerul Olteniei, anul XIV, nr. 195, iunie 2009, sub semnătura Domnului Senator Andrei Potcoavă publică o amplă recenzie a primului număr al revistei philatelica.ro, felicitând realizatorii publicației, apreciind efortul acestora, remarcând dezideratele pe care și le-a propus, inclusiv cel de a menține revista pe un culoar neutru, accesibil tuturor celor care au ca hobby filatelia.

Michael BAUER

Hannover, Germania, 5 mai 2009

Noi felicităm revista philatelica.ro!

Michael Bauer, Dr. Axel Wendt, Horst Warnwcke, Hans - Albert Bremer și Gerald-Rainer Hapke.

MonacoPhil 2009

Cu ocazia expoziției filatelice MonacoPhil 2009, 100 de timbre și documente filatelice printre cele mai rare din lume vor fi expuse la Muzeul Timbrelor și Monezilor din Principatul Monaco. Cu această ocazie Clubul din Monte-Carlo va pune în vânzare un catalog de lux care va conține descrierea și reproducerea în culori a fiecăruia dintre timbrele și documentele filatelice prezentate la expoziție. **În exclusivitate, fiecare catalog va conține un tiraj special nedatelat al blocului cu efigia S.A.S. Prințul Albert II de Monaco, care va fi emis în ziua de deschidere a expoziției.** Prețul catalogului, în tim-

pul expoziției, va fi de 50 €.

De asemenea, în cadrul aceleași expoziții, se va organiza o expoziție colectivă consacrată filateliei belgiene. Temele abordate vor face obiectul unei lucrări de excepție. **Șase lucrări vor fi prezentate într-o cutie conținând, în exclusivitate, o foaie specială de lux a blocului emis de Poșta belgiană pentru MonacoPhil 2009.** Prețul acestei cutii, în timpul expoziției, va fi de 140 €.

Pentru toate comenzile care parvin înainte de 1 noiembrie 2009, se oferă un discount de 5 € + cheltuielile poștale. Livrarea va fi efectuată în ianuarie 2010. Detalii la adresa: <http://www.monacophil.eu/site/index.asp>.

► licitații ► auction ►

Corinphila Auktionen
<http://www.corinphila.ch>

David Feldman
<http://www.davidfeldman.com>

YAMAN AUCTION HOUSE
<http://www.yamanauction.com>

Profil Auctions
<http://www.profil.hu>

Darabanth Aukcióház
<https://darabanth.hu>

Antonio M. Torres
<http://www.antoniotorres.com>

Céres Philatélie
<http://www.ceres.fr/vso/default.aspx>

Christoph Gärtner Auktionen
<http://www.auktionshaus-gaertner.de>

François Feldman
<http://www.francoisfeldman.com>

Roumet
<http://www.roumet.fr>

Publicitate. Machete și negociere tarife Advertising. Up-making and publicity price list

László KÁLLAI
e-mail: laszlo_kallai@yahoo.com

► Minimum charge € 4.00. Six times for the price of five. Twelve times for the price of nine. Send text to László KÁLLAI, laszlo_kallai@yahoo.com and payment to Coriolan CHIRICHEȘ, e-mail: c_coriolan@yahoo.com

► Taxa de mică publicitate (schimb filatelic, vânzare - cumpărare) este de € 0.20 pentru fiecare cuvânt, dar nu mai puțin de € 4 - 20 cuvinte. Pentru șase apariții se plătesc cinci apariții, iar pentru 12 apariții se plătesc nouă apariții. Textul se trimite d-lui László KÁLLAI, (laszlo_kallai@yahoo.com) iar contravaloarea anunțurilor de mică publicitate se achită d-lui Coriolan CHIRICHEȘ, (c_coriolan@yahoo.com).

philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la

Director: Coriolan CHIRICHEȘ

Cap limpede: Florin PATAPIE-RAICU
Traduceri: Gilda ROȘCA; Ștefan PATAPIE-RAICU;
Mary HOLTZMAN, Ottawa

Pentru abonamente: c_coriolan@yahoo.com

Format electronic: <http://www.philatelica.ro/revista.html>

► schimb filatelic ► cumpărare ► vânzare ► ► philatelic exchange ► buy ► sell ►

► Buy computer topics, information:
http://www.philatelica.ro/my_want_list.htm

► Sell Romania classic lithographed issues (1865-1872), Large vermeil medal FIP, information:
<http://www.philatelica.ro/sell.htm>

► I am from Brazil and I would like to make friends and swap stamps. My idea is to have at least one friend in each country who can help me to improve my collection. If you are interested, let me know. I would be happy helping you to get any kind of collectable item from Brazil. Send me an email to adrianivo@uol.com.br

► I am Chele located in NY. I am looking for folks to exchange current issue postage with. I will mail to you a envelope with the US current issue postage as new releases come out. I am looking to receive the same in return from your country. I will use the stamps as postage on the envelope and use a stiff

piece of cardboard inside the envelope so it will arrive safely. Countries I have particular interest in are Europe, Mexico, Canada, Philippines, Russia, South & Central Americas. Please email me at ladyval143@yahoo.com for further discussion.

Happy Collecting, Chele Cox

► I can offer also many Iran flora and mountain commemorative mint (MNH) stamps and I want mint (MNH) stamps from you country issue during 2002-2009. I can swap 1=1 or catalogue value. If you are interested please write me.

Best regards,

Alex - tosp8@yahoo.com

► I am from Thailand and looking for some friendly exchange partners from World wide. If anyone's interested in exchange mint issues by topic WWF and Flora & Fauna. Please contact me: bkkstamper@yahoo.com

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor

► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția lor

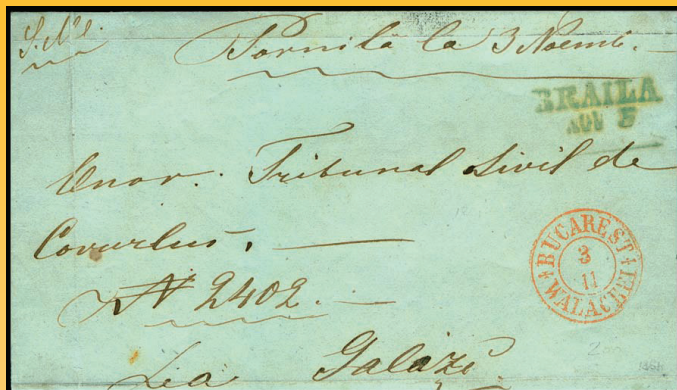
► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului

► Manuscrisurile spre publicare se transmit editorului:

dndobrescu_damld@yahoo.com

Sale #4, June 6, 2009

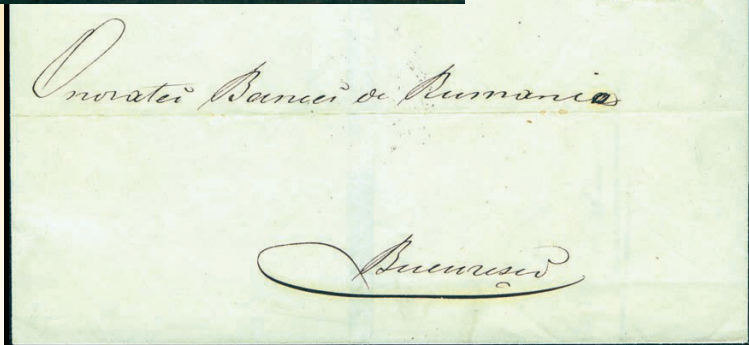
Starting price 1,500 €; hammer price 1,600 €
Letter from BUCAREST WALACHEI 3/11 (in red) to Galati,
via BRAILA NOV 5 (1861)

Starting price 2,500 €; hammer price 2,500 €
Finland, 10 Pen brown – color error, roulette type III, laid paper

Starting price 240 €;
hammer price 1,250 €
Letter from TIRGUL-FRUMOS 30/11 (1869)
to Jassy, insufficiently
franking

Starting price 2,000 €;
hammer price 2,400 €
1868, 2 bani yellow-orange, single with good margins and beautiful color, on printed matter sent from GALATI 17/3 to BUCURESCI DIMINEATA 20/3

Istoria poștelor locale transilvane

Monografia Doctorului Mircea DRAGOTEANU, aflată la a doua ediție revizuită și adăugită, având la bază munca mai multor generații de cercetători, include istoria poștelor locale Păltiniș (Hohe Rinne), Bistra și Măgura.

Lucrarea susținută de o cercetare laborioasă, prezintă sistematic poștele locale, fiind însoțită de șapte anexe de documente și având incluse cotele în € pentru piese în legătură cu acestea. Informațiile referitoare la istoria acestor poște locale sunt completate cu date referitoare la stațiunile însele, deoarece istoria poștelor locale transilvane nu poate fi separată de cea a timpului cărora le-au aparținut. O bibliografie bogată însoțește lucrarea.

Este meritorie munca depusă de autor alături de mai multe generații de cercetători, dintre amintim aici pe: Ludwig Dengel, Géza von Jakots, frații Williams

(Leon și Maurice), Emanoil Munteanu, Etrete László și Liviu Nicolae Cristea. Felicităm autorul și-i dorim să persevereze cu ediția a 3-a a acestei lucrări, în legătură cu care ne-a promis că va include poștele de cabană. O versiune în limba engleză a acestei lucrări se impune.

Lucrarea a fost distinsă cu medalii de Aur la expoziția filatelică națională de literatură LIBRAFILA 2009 și expoziția filatelică internațională HUNFILA 2009, precum și cu o medalie de Vermail Mare la expoziția filatelică mondială EFIRO 2008. Prima ediție a lucrării a fost medaliată cu Aur de cinci ori.

Cei interesați în această lucrare, apărută în editura Alma Mater Cluj - Napoca 2008, în condiții grafice deosebite, conținând 275 pagini, îl pot contacta pe autor la e-mail: dragoteanu@yahoo.co.uk

Contribuții la istoria poștei în Direcția Regională Timișoara

Lucrarea Domnilor Tiron Florin MARTIN și Dan Traian TOLDAN, apărută sub egida Asociației Filatelice Timișoara, umple un gol ce se simțea acut în istoria poștelor din provinciile aflate pe teritoriul României. Lucrarea este structurată pe următoarele capitole: considerații generale, evoluția serviciilor poștale, evoluția transporturilor poștale, codificarea poștală, contribuții la istoriografia și ștampilografia celor mai vechi oficii poștale din zonă, fiind însoțită de o bogată bibliografie structurată pe mai multe domenii.

În cuvântul înainte Dl. Marius Muntean arăta: *Doar cunoscându-ne trecutul, vom putea modela prezentul în așa fel încât viitorul să ne fie prieten. Iar această carte ridică o punte spre un domeniu prea puțin studiat și cunoscut.*

Deafel, în primele pagini ale lucrării, autorii argumentează de ce au consimțit să scrie o istorie a poștei din Banatul românesc, o istorie a poștei județelor din vestul României. Lucrarea este rezultatul unei colaborări fructuoase între un filatelist dedicat de peste 30 de ani acestui *hobby* și un poștaş dedicat întregii sa viață acestei meserii.

Pentru munca depusă felicităm autorii, care dacă nu ar fi făcut-o ei nu ar fi făcut-o nimeni. Le dorim să persevereze și cu alte lucrări.

Lucrarea a fost distinsă cu o medalie de Argint Mare la expoziția filatelică națională de literatură LIBRAFILA 2009.

Cei interesați în această lucrare, apărută în Editura Euro-stampa 2008, conținând 338 pagini, îl pot contacta pe unul din autori la e-mail: tiron_martin@yahoo.com